

Telefon-szám: 52.

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

Telefon-szám: 52.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali és előfizetési, hirdetésmény, nyilttér és egyéb felszólalás.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér. Többesziros hirdetésnél árkedezmény. Nyilttér sora 50 fillér.

Felülíratok és egyéb nyugtázások közlési díja soronként 10 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felölös szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Pünkösöd.

A Szentlélek kiáradásának ünnepe ez már közel 1900. év óta s ezzel kezdetét vette a Megváltó művének betetőzése, a mely azóta is tart a népek és nemzedékek újabb sorozatain át és nem is ér véget, csak mikor az emberi lelkek bensejében tisztán kialakul az az Isten országa, a melyről azt hirdette a Mester, hogy „Isten országa bennetek van”. Ennek megalakulása a Jézus Krisztusban való hittel kezdődik, de csak kezdődik, ha az ember saját jószántából nem ápolja, nem erősíti magában ezt a szellemi esirát; épügy elhal, épügy elpusztul, épügy parlagon maradhat, mint a növény magja a gondozatlan földben. De a Mester, a ki jól tudta, mi lakik az emberben, ismerte az ő gyöngességét és segítséget ígért neki abból a másik világból, a hova távozott „az Atyától”, hogy így az ő műve ki ne vesszen az emberek sziveiből soha. Ez az erő a pünkösdi erő, a Szentlélek, a melyről azt mondotta, mielőtt e világból távozott: „Maradjatok a városban, míg fölrüháztatok erővel a magasságból!” Ezt a parancsot követve, az apostolok ottmaradtak a városban, t. i. Jeruzsálemben és mikor a tizedik napon, pünkösöd ünnepén együtt imádkoztak, mint az égből jövő szél zúgása tölté be a házat és ihlette őket a Szentlélek ereje és az eddig félnék emberek a teljes meggyőződés igazi bátorságával előlépve, hirdették a Megváltót, a ki meghalt és föltámadott és őket hagyta hátra, hogy e földön róla tanuskodjanak.

Az összegyülekezett nép, a mely a különböző országokban szétszórta zsidó népből jött el a pünkösöd ünnepére, mind a saját nyelvén hallja az apostolok szavait: esodálkozik és azt hiszi: részeg emberekkel van dolga, a kik össze-vissza beszélnek. De akkor előáll Péter, az első apostol és megmagyarazza, hogy még olyan korán van, hogy ilyenkor nem is szokás bort inni és

nem is azért beszélnek ezek, hanem mert olyan dolgokat láttak, a miknek kihatása van az egész világ lelkére és üdvösségére, látták az Isten nagy ígéreteinek beteljesülését, a mit az ősöknek a próféták által hirdetett és a kit láttak mindnyájan meghalni, azt mi láttuk föltámadva és „ezeknek a dolgoknak tanúi vagyunk.” Erős volt a beszéd, mely benyomást tett a lelkekre, úgy, hogy nyomban háromezer ember jelentkezett, hogy velük tart, kereszteljék meg őket. Más napon ismét ötezer ember állott hozzájuk, olyan meggyőzőleg tudták előadni, a mit hirdettek.

A zsidók nagy tanácsa aggódni kezdett, hogy mindenki hozzájuk áll. Tanácskoznak, hogy mimódon nyombatnák el az új mozgalmat. De a bölcs Gamáriel azt mondja: „Hagyjátok őket: ha tanításuk emberi koholmány, akkor magától el fog enyészni, de ha az Istentől származik a mű, akkor hiábavaló minden agyarkodás ellene.” Mégis elhivatják az apostolokat, megvesszőztetik őket és megtiltják nekik, hogy Jézusról valamit beszéljenek. De ezek azt mondják: „Inkább kell az Istennek engedelmessé válni, mint az embereknek!” Nagy mondás, a mely azóta ezer alkalmaszban elhangzott utódaiknak ajkairól.

És hiába volt a zsidók hatalma, hiába a zsidó nép évezredek vallási fanatizmusa, hiába a római birodalom világhódító császárainak „isten” hatalma, hiába a népvándorlás medve népeinek barbár vadsága, hiába az izlám feyveres fanatizmusa évszázadokon keresztül, hiába a belső szakadások: ez az erő, a Szentlélek ereje szeliden győzelemre vezette az Isten országát minden akadályon keresztül. A meggyőződés kitaró ereje megőrlöte a szembenálló legkeményebb sziklák alapjait: erősebb volt kardnál, dárdánál, erősebb minden földi hatalomnál.

Alapulhat-e ilyen erő emberi koholmányon? Gamáriel dilemmájának melyik része mellett bizonyít a csaknem kétezer éves történelem?

egyik vagy másik részéről okvetlenül szerelemnek ki-felölnie a pajtási viszonyból?

Márta, a szép kékes feketehaju, éjszemü leány, határozottan mondja, hogy nem létezik a barátság ily esetben, vagy nem lehet sokáig így: Kállay — a ki mellesleg mondva azt állítja magáról, hogy már annyira kiismerte az életet, a különböző szívü és lelkületü nőket, nagyon jól tud bánni velük, uralkodni rajtuk és önmagán — többször bizonyítgatja az ellenkezőt:

— De igenis létezik barátság férfi és nő között. Márta, tudja az afféle czimboraság, Sz. Klárral is per: „Kedves czimborácskám” beszélgettünk egymással. Higye el maga is rájön erre — ha például valakivel próbát tesz!

— Nem — nem hiszem, mondja Márta — kivéve akkor, ha mindkettő szívét már egy „valaki”-nek a képe tölti be, egy szóval titokban le vannak már foglalva.

— Dehogyan nem kis Márta! ma még alig ismer, de ha velem tesz próbát, nemsokára maga is az én őszinte kis barátnőmmé válik — én leszek a leghűbb védelmezője, jóakaró barátja; megengedi? nos akarja?

— Hiába engem nem győzhet meg, feleli, de nem bánom, próbáljuk meg, adja Isten, hogy a végén magának adhassak igazat, teszi hirtelen hozzá — de a szemében megvillanó pajzán csillogás az ellenkezőt mutatja.

Oh! Isten örizen ettől! Nem jó a tüzelt játszani édes barátom — én győzni akarok „czimborám”!

Este lefekvése előtt édes anyja ölebe hajtva szép fejecskejét, a szokott napi gyónását jött elvégezni — most ezt sugja:

Lelkem anyukám, imádkozzál nagyon buzgón értem mindennap, azaz valami igen fontos dologért, mely boldoggá fogja tenni a kis leányodat, ugy-e megteszed édes? Tudod okvetlenül győznie kell a te Mártádnak!

Az édes jó mama megígéri s ő nyugodtan pihenni tér — gondolkozni a terv ügyes keresztül vitelén — és talán-talán álmodni is szépeket a — jó barátról . . .

Amint legközelebb találkozunk, Márta őszinte, leplezetlen örömmel nyújtja feléje mind a két kezét . . .

Ejnye-ejnye — gondolja magában Kállay — meny nyire örül jöttömnek a kis leány, talán már bizony tüzett fogott. Ah! dehogyan is, csak barátkozni akar velem;

Mig ez a meggyőződés valahol erőteljes és lélekből fakadó, mig a belső igazság ereje a Szentlélek működéséről tesz tanuságot: hiábavaló ez ellen akár a szuronyok erdeje, akár a mérhetetlen kincs és gazdagság pompája, akár a gúny lekicsinylése. Az lesz rá a esöndes, de határozott válasz: Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek! Van-e olyan hatalom a földön, a mely ezt képes volna megtörni?

De miért is akarnák ezt a művet megtörni, a mely sok évszázadokon át vezette, nevelte és számtalan jóra tanította az emberiséget? Ha akad is egy-két elesavart fejű idealista, a ki a tudományt önezelnek fogva fel, mesterségesen kigondolt és szított ellenmondásokat keres a hit és tudomány között, úgy, hogy szívesen számüzné a hitet a világból, a mely nézete szerint a tudomány ellenesége: az ilyen szerencsétlen emberek maguk volnának a legnagyobb zavarban, ha óhajásuk teljesülne és a hit egyszerre megszünne az emberek sziveiben, mert nem tudnák azt mivel helyettesíteni s a magára hagyott emberiség fékevesztett indulataira és szenvedélyeire bizva rövid időn a legnagyobb zavarba, a romlás és pusztulás örvényébe jutna. Ki is volna olyan bolond, hogy megtekeznék önző indulatait — a tudomány kedvéért? Hiszen hit nélkül az a legokosabb ember, a ki legtöbbet élvez a földön! Erre az igazságra rájöttek már Páris vallás nélkül nevelt esavargó apache-jai, a kikkel szemben maholnap esödöt mond a rendőrség hatalma. Így szokott az élet ráczáfolni szépen kiczirkalmazott elméletekre, a melyekben az igazság hiányzik.

Krisztus vallása nem elmélet, nem böleszeti theoria, hanem az élet számára készült. A gyakorlati élet minden szükségleteit kielégíti, mindegyik momentum számára van vigasztaló és tölemelő szava és hajlékony a különböző korok

TÁRCZA.

Hirt hozott a szellő . . .

Hirt hozott a szellő,
Hogy a messze tájon
Férjhez ment egy szóke kis lány
A nagy rónaságon.
Üresebb lett egy ház
Ott a falu végen,
Hej de mást ígértél
Hütlén kis lány nékem
Ott a falu végen
Nem is olyan régen.

Majd ha egyszer szellő
Arra felé tévedsz,
Szólj be ahhoz a kis lányhoz
Szivem szerelméhez!
Elfeledném én is,
Hogy szerettem híven,
Hej de szerelmemről
Meg van írva régen,
A csillagos égen,
Hogy örökké égjen.

Dr. Heinrich János.

A vita vége.*)

Egy bájos kis leány-szobában együtt van a zsurozó fiatalaság: a pálmaszögletben Márta — a házikis-asszony — beszélget a legújabb jour-lovaggal — a jennesse-doreé egyik számottevő tagjával Kállay Tiborral, afölött vitatkoznak, lehet-e férfi és nő között (természetesen fiatalok és szabadok) barátság? Nem muszáj-e

*) Ezen szellemes kis tárczacikket közöljük a bájos írónőnek most megjelent: „Egy leány meséi” című kötetéből, mely az irodalmi piacon nagy kelendőségnek örvend. A jeles tollú írónő egy kicsit messze töltünk: Ungváron, a vadregényes vidéken költi élvezetes meséit, de szoknak hangja és érzelmei hozzánk is eljutnak, mert rokonsági kötelék is fűzi vármegyénkhez.

tessék bájos Márta, én nem félek a veszélytől, nálam csak a barátságig mehet mindenki . . . Így szólítja meg: Na még mindig a régi elveit vallja Mártus?

Természetesen! Én nem változtatom azokat oly könnyen, a mit egyszer állított, azt erős meggyőződéssel teszem, a mellett szoktam maradni!

— Ni-ni Márta! nem is hittem volna, hogy egy ilyen elkényesztetett pesti kis leány ilyen határozott, térfias karakterrel bír, konzekvens tud maradni!

Ezt igazán, őszintén mondta — kezd neki tetszeni Márta; tetszik neki az, hogy mer vele dacolni, szellemi csatát végig küzdve, győztesen akar vele szemben kikerülni onnan.

A leány titokban tényleg minden törekvésével a csata megnyerésén dolgozik; elhatározta, hogy magába bolondítja a férfit, nem a kegyetlen ellenség győzedelmi vágyából . . . de a szív jogánál fogva; mert valljuk meg esendben, hogy ő már szerelmes K. Tiborba . . .

Többnyire esténként vannak együtt (ez most a divatos vizitáló időszak 5-7 között) az alkony óráiban, mikor az emberi lelkek közelebb szállanak egymáshoz, kitarul a szív, elárulunk sok olyan dolgot embertársainknak, a mit különben meg nem tennénk a nappali fényben, amire ez a bágyadt fényű misztikus félhomály önkénytelenül ösztönzi az embert.

Márta, mint igazi barátnő, tanácsát kéri ügyes-bajos dolgaiban; tanácsot ad viszont ő neki, elragadja apró figyelmeskedéseivel: pl. a többi vendégét a szobaleányával együtt szolgálja ki, Kállay kivételével, neki egyedül szervírozza a teáját, kedvesen sürgő-forog körülötte. Édesen szereti Tibor? Né y darab cukorral? Rumot, vagy tejszínnel akarja inkább? S eközben bársonyos fekete szemével, azzal a búbajos, simogató tekintetével néz reá . . . Amor Istenke ilyenkor körülöttük settenkedik és elégedetten dörszölgeti parányi kacsóit.

Minden napjáról pontosan beszámol Kállay, hol járt, mit dolgozott . . . Márta tanácsot is ad neki olykor: Nézze Kállay ez nem helyes, inkább így tegyen, másként ossza be idejét. Máskor meg dicsérgeti: No ez derék, ezt már szeretem hallani magáról . . . stb.

Néha-néha kicsit kaczerkódva kérdi meg: Gondolt-e kis barátnőjére tegnap? Vagy más alkalommal? No Ti-

szükségeit szerint, mert lényegében egyik legfőbb alkotó elem a szeretet. Nem a lány, mindent elnéző, szétfolyó szeretet, hanem erőteljes, munkás szeretet, a mely annak javán fáradozik, a kivel foglalkozik.

A történelmi fejlődés során némi merevség, némi paranesszó is vegyült az elbánás módjába, de ez alighanem igen helyén volt a gyermekkorukat élő, félbarbár népekkel szemben, a kiket csak a tekintély külső fénye tudott féken tartani, de ez a fölvilágosodás terjedésével meg fog változni és helyet ad az alkalmazkodó, munkálkodó, belső szeretetnek; alkalmazkodni fog minden igazi szükséglethez és valódi haladáshoz, de azt megint nem kívánhatjuk, hogy a Szentlélektől ihletett, komoly vallásos mű minden kezdődő, kitöratlan elmélet után játéklapda módjára ide-oda ugráljon.

A Szentlélek műve felöleli az egész emberiséget, nemcsak annak egyik vagy másik szűk körére terjed. Ezért legelső sorban a szélesebb, nagy néprétegek nyelvén beszél, azoknak szükségleteihez alkalmazkodik, azokat veszi elsősorban figyelmébe. Mint általános érvényű, egyetemes mű az emberiség nagy többségének lelki javán fáradozik, de nem utasít el magától senkit, a ki az ő isteni eredetét, alapjait elismeri s azért tud ő a művelt osztályok nyelvén is szólani. De az már hiba volna, ha egyes töredékek kedvéért a nagy egészet elhanyagolná.

Mint egy láthatatlan nagy belső folyamat hőmpolyög évszázadokon át a lelkek tömegén át, néhol nyílt rónákon kiszélesedve és termékenyítve, máshol összeszűkülve mederben törve át magát az ellenkezés kemény szikláin, a melyeket lassan megőröl az ellenállhatatlan meggyőződés és a szívből fakadó lelkesedés. Nem akar egyszerre feltűnni, mert érzi, hogy neki mindenben keresztül érvényesülnie kell és az ő hivatása az, hogy ne csak ma, hanem holnap és a világ végéig mutassa az embereknek az Isten útjait, a ki előtt „egy nap annyi, mint ezer esztendő és ezer esztendő annyi, mint egy nap.” A lelki nemességnek, az örökkévalóságnak biztos utmutatója ez a földi élet ezerféle ösvényein át a legnagyobb vallásalapító, az Isten fia: Jézus Krisztus lelke szerint. —*h.*—

Vármegyei rendkívüli közgyűlés. A hivatalos lap legutóbbi számában a következő hirdetményt tette közzé a vármegye alispánja:

„Ő eszásári és apostoli királyi Felsége az ország főrendeit és képviselőit a t. évi június havának 21-ik napján megnyitandó országgyűlésre Budapest székesfővárosba egybehívni méltóztatván, a megérkezendő kegyelmes királyi meghívó levél törvényszerű kihirdetése s a szükséges intézkedések megtétele végett tartandó rendkívüli vármegyei bizottsági közgyűlés határidejűl főispán úr ő méltóságával egyetértőleg t. évi máj. hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája Rimaszombat városába a vármegyei székház nagytermébe tüzetett ki.

Midőn erről vármegyénk közönségét ezennel értesitem s köztudomásra juttatom, hogy ezen alkalommal

bor nem is képzelem milyen remekül mulattam a multkori agarász-bálon! Jaj! annyi az új ismerősöm, mind aranyos, éss kedves emberek!

És hogy tánczolják a bostont! Az egyik különösen mesésül, egy szép barna fiú — megjegyzem Kállay szöke — igazán, hogy őszinte legyenek, nagyon megtetszett nekem ez a fiatalember, még a neve is oly szép, Dezső! Tudom, ha látná, magának is megtetszenék és rámondaná, hogy jó az izlésem. Jaj, de ezt a nagy titkot azután el ne pletykálja valakinek, mert ezt csak magának árultam el, bizalmas barátomnak! Mintha az ilyen vallomás, kicsit boszantaná „a jó barátot”, kezd féltékenykedni . . . a hunczut Márta ezt észrevette s jóleső öröm töltötte be szívé: hiszen ezt akarja ő elérni, a férfi jöjjön rá mily boldogság a közellété, a vele való gyakori együttléte, érezze szívében, lelkében a fájó ürességet, ha ő tőle távol van. Az agarászbábra is azért rándult le a nagynénjéhez, hogy Kállaynak hiányozzék.

Most visszatértek ismét elárasztja szerető szívének gondoskodásával; reáparazolja legaranyosabb kedvét, legszebb mosolyát, ő neki küldi szemének legragyogóbb meleg sugarát, de ezután éppen ő vele bánt ily kegyetlenül a multkori jourján. Úgy tett, mintha észre sem venné, százsor ellebbent mellette, végezve házikisasszonyi kötelességét anélkül, hogy legalább egy futó tekintetet vetett volna reá . . . végre nagysókára így szólítja meg: Jaj! ne haragudjék Tibor, hogy oly keveset lehetek ma magával, de hát lássa, nekünk eladó leányoknak muszáj így tenni — a szigorú mamák is így parancsolják! előbb a hódoltnak kedveskedni, az udvarlókkal foglalkozni . . . és csak ugy jöhet sor a „a jó barátára” . . . Na lássuk csak, vajjon mit csinált a három nap alatt amíg nem láttuk? Mivel töltötte idejét?

Kállay ilyenkor igen bosszus, jobban mondva el van keseredve — de Márta előtt ezt elpalástolva — vígan mesél neki dolgairól, egészen pajtásos modorban.

Azt mondta neki a leány, — „három napig nem láttuk” Istenem, be jól emlékszik! — kaczag otthon keserűen — mennyire messze állok tőle, mennyire idegen . . . senkije és semmije neki . . .

Egy teljes hétig nem volt náluk, ez a Márta sze-

az egyidejűleg kibocsájtott tárgysorozatban felvett sűrű természetű ügyek is elintéztét nyereendek, a vármegyei bizottság tisztelt tagjait minél tömegesebb megjelenésre hivatalból tisztelettel felkérem.

Rimaszombat, 1910. május 10-én.

Lukács, alispán.

Gömör és Kishontvármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1910. évi május hó 18-ik napján tartandó rendkívüli közgyűlésnek

tárgysorozata:

1. 6730. sz. Az országgyűlést összehívó legkegyelmesebb királyi kézirat kihirdetése.

2. 6724. sz. Belügyminiszteri rendelet az országgyűlési képviselőválasztások tárgyában.

3. 4896, 4895, 5547. sz. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök és gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter köszönő sürgőnyei a parlamentben őket ért bántalmazás alkalmából hozzájuk intézett részvétíratra, valamint Jász-Nagykun-Szolnokvármegye közönségének ugyanezen tárgyban íratára.

4. 6180. sz. Szepesvármegye közönségének íratára a „Szepesvármegyei Óvókör” által 1910. évi június 26. és július 6-ika közt rendezendő országos kisdédői kiállítás tárgyában.

5. 6106. sz. Tolnavármegye közönségének ő eszásári és apostoli királyi Felsége születése 80-ik évfordulójának megünneplése tárgyában íratára.

6. 4664, 6276. sz. Borsodi József és Szentmiklóssy Kálmán pályázati kérvénye az 1910—1911-ik tanév kezdetén a Ludovica Akadémiában betöltendő Buttlér-féle alapítványi helyre Borsodi László, illetve ifj. Szentmiklóssy Kálmán érdekében.

7. 6720. sz. Vármegyei tiszti alügyész véleményes jelentése Koháryháza község képviselőtestületének az állami iskola épületének alagsóvezése tárgyában hozott határozata s 6000 koronás kölcsön-kötvénye jóváhagyására vonatkozólag.

8. 6721. sz. Vármegyei tiszti alügyész véleményes jelentése Jolsva város 160 ezer koronás kölcsöne tárgyában hozott képviselőtestületi határozatra vonatkozólag.

9. 6376. sz. Szentmiklóssy László kérvénye a Szentmiklóssy Gyula után felmerült temetési költségnek segély eziméni megadása tárgyában.

A közművelődési egyesület közgyűlése.

A gömörmegyei magyar közművelődési egyesület t. hó 9-ikén tartotta Fáy Gyula elnökelete alatt közgyűlést, melyen többek közt ott voltak: Borzemisza László főispán, Hámos László nyug. főispán, Lukács Géza alispán, Szentiványi Árpád, Marton János, Mihalik Dezső, Pogány István kir. tanfelügyelő, dr. Kovács László polgármester, Széman Endre prépost, Molnár József, Szakall Vince, Abonyi Pál, Boezkó Dániel, Szontagh Zoltán, dr. Fornet Gyula főjegyző, Bobok Tivadar, Gundelfingen József, Törkölty József, Matolsy Pál, Bencsik Sándor, stb.

A gyűlést Fáy Gyula elnök következő lendületes, szép szavakkal nyitotta meg:

rint röviden odavetett, közönyös tekintettel kísért „három nap”.

Ő szegény feje egy kis szemrehányást várt, egy fölvilágosító örömsugarat szemé pillantásában és ez a keserű család — iszonyu! Elhatározta, hogy hosszabb ideig nem látogatja meg Mártákat, ugyan ez neki keserves idő lesz, de reméli ezzel őt megtanítja az utánna való vágyakozásra . . . és látszólagos közönyével kissé megakarja boszantanani.

Igy is tett. — Az első napokban még csak meg volt valahogy . . . de a hetek multak s ő napról-napról jobban vágyodott a leány után, titokban megszerezte a fényképésztől a Szamosy Márta képét és mindég magával hordta . . . és Uram bocsáss esókolta, is a „czimborát — a jóbarátot”!

Ezekben a napokban kezdtek rebesgetni a városban, hogy Mártának kéréje van, szép, derék, vagyonos fiatalember, bővebb imortációk után megtudta Kállay, hogy a kéré ő azonos avval a jó bostontánczóssal, a kit ő annyira kidicsért előtte az agarász-bál után. — Ez a tudat már egészen féltékenyítette. A manóba is — mondja magában — legalább tudnék bostont táncolni . . . én a mamák kedvence a jó partie, a lányok által elkényeztetett jour-lovag!

Hogy is mondta egyszer Márta:

Nem is ér semmit egy fiatalember, azaz a hogy mi beszélünk „egy fiú” a mai farsangi világban, ha nem tud bosztonozni, ez óriási hiba! sokat levon az értékből egy jó bostontánczósnő szemében. Tudják, az ilyet az ember elfelejti észrevenni!

Egy hosszú keserves nap és álmatlan éjszaka után elhatározza, hogy elmegy Mártához: szegre akasztja az eddigi barátságát és fölajánlja a szerelmét . . . mert érezte, hogy örülten szereti, imádja!

Másnap elment és megkérte a leány kezét — és végre meghallhatta Márta azt, a mire szerető szíve annyira vágyott: Nem tudok maga nélkül élni kis Márta, szeretem kimondhatatlanul — legyen a feleségem . . .

S ő este üdvözült mosollyal ajkán, a boldogságtól szinte átszellemült tekintettel szemében, hajlja szép tejédés anyja ölébe és ujjongva sugja:

Anyukám — győztem!

„Most, midőn azon feladat előtt állunk, hogy egyesületünk viszonyaival és teendőivel foglalkozzunk, meg kell emlékezniem közéletünk oly jelenségeiről, melyek szoros vonatkozással vannak intézményünkre és a melyek annak céljaiba élesen ütköznek.

Ugy politikai, mint szociális téren erős forrongást tapasztalunk, a mely nemcsak elméleti zajongók, hanem pártok és tömegek által tápláltatik és a mi sajnálatos, ezen forrongás nem a nemzeti érdekekben és nem a nemzet érdekében találja indító okát.

Pártok, tömegek és igen kis kivétellel az egész sajtó mozgósultak, hogy a nemzet tanácsának megalkotása körül oly eljárási formát erőszakoljanak, melylyel a nemzetköziség tértoglalását biztosíthatassák és melyet ellenségeink a nemzet ellen használhassanak fel.

Ezen törekvések, miután újabban magyar párt által is támogatásban részesülnek, egyenesen vésteljesek és megsemmisítéssel fenyegetik a magyar kultúrának összes előmunkálatait, így egyesületünkét is, és ha ezen veszedelem ellen nem leszünk képesek összefogni és együttesen védekezni, akkor belső és külső ellenségeink felforgató tanokkal telített tömegek felhasználásával alá fogják ásni állami egységünket, a mi aztán nemzeti történelmünk lezárását jelentené.

Hátha ezen feladatra oda kínálkoznak a felbujtogatott tömegek, a sikert kereső elemek, — habár nálunk példátlan előzékenységekben részesültek — avagy a kifelé gravitáló nemzetiségek, az még elképzelhető, megdöbentő, azonban az az eltagadhatlan jelenség, hogy ezen elemekhez magyar párt is társul.

Hinni akarjuk, hogy nem komolyan és véglegesen, legalább nem tételvezetni fel, hogy a döntő pillanatban önmön véreink segíthetnék sikerre, ezen a nemzetre nézve végzetes actiót és lehetetlen, hogy az utolsó órában a lelkiismeret szava vissza ne térítse e veszedelmes lejtőről.

Bizunk ebben! De mégis konstatálnom kellett e szomorú jelenségeket, melyek egyesületünk létalapját és életgyökereit támadják meg, mert hiszen egyesületünk nem pedagógiai feladatra, hanem a nemzet jövőjének, a magyar állameszmének munkálására alakult meg.

Ezzel a czéllal van összeforva s csak ebben élhet, azért míg ezen hivatását teljesítheti, folytassa kitartóan a hazaszeretet ébresztését és állami egységünk munkálását.

Ezen kötelességérzet vezesse jelen tanácskozássunkat is.”

Lelkes éljenek kísérte a megnyitót, melynek a napi lapokban való közlését Szentiványi Árpád javaslatára elhatározták, mire Váry János, az egyesület buzgó és jeles titkára olvasta fel nagy gonddal megírt, tartalmas jelentését az egyesület mult évi működéséről, melyet az előző beszéddel együtt az évkönyvben fognak megörökíteni.

A jelentés első sorban kegyeletes hangon emlékszik meg az elhunyt Fáy István, Becser Endre és Fornet Jenő vál. tagokról, Heinze Frigyes alapító tagról és Antóny Jánosról, kiknek emlékét jegyzőkönyvileg megörökítik.

A Latimák-féle 100000 koronás alapítványt Mihalik Dezső beszolgáltatta a pénztárba. A vallás és közoktatásügyi miniszter az egyesület céljaira ezer korona segélyt tolyósított és még 500 koronát helyezett kilátásba.

A 300 koronával segélyezett nagyveszverési óvoda állami gondozásba fog kerülni, tehát az egyesület felszabaduló tőkének új óvoda létesítése útján való elhelyezésével — már most foglalkozik. Murányhosszuréten az egyesület 50 növendékkel új óvodát nyitott meg szept. 1-én.

Az egyesület 7 óvodát tartott fenn 302 növendékkel és öt nyári gyermekmenhelyet 257 növendékkel: összesen tehát 557 gyermeket gondozott.

Több új alapítvány is tétetett. A rimamurányi vasmű r. t. 12000 koronás alapítványát ezer koronával gyarapította, egyesek és pénzintézetek szintén hozzájárultak a nemzel megoldásához szükséges anyagi javak gyarapításához.

A nemzeti kaszinó 100 koronás alapítványát ez idén Davis János ratkói kiváló tanító kapta a magyar nyelv sikeres tanításáért. Abonyi Pál 20 koronás adományt ad évente a magyar nyelvben sikeres előmenetelt elmutató idegen nyelvű tanuló részére.

A számvizsgáló bizottság jelentése szerint a bevétel 1909 ben 13748 kor. 77 f. volt, a kiadás 13676 kor. 54 f. tiszta maradvány 72 kor. 23 f. Az egyesület vagyona 214.117 kor. 54 fillér.

A jelentés megemlékezik az egyes körök működéséről. A rimaszombati kör elnöke Molnár József számol be, a nyustyai kör eredményéről dr. Szélfényi Jenő és Kolbenhegyer József, a garami kör működéséről Schröder Gyula referál.

A szép és nagy alapossággal megírt jelentés hü tükretré képezi az egyesület mult évi működésének. A képet kiegészítő Pogány István igazgató nagy figyelemmel hallgatott jelentése, melyben az analabéták és a felnőttoktatására rendezett tanfolyamok eredményéről ad számot. Igen érdekesek ezek az adatak, s meglátászik, hogy az intézményt nemcsak a tanfelügyelő és tanítók lelkesedése fejlesztette, de a szegény néposztály érdeklődése is hozzájárult az elért eredményekhez.

Öt analabéta tanfolyam volt, de csak az ajnácskői 25, a csomatelkei 15 és gömörvidi 45 növendékkel fejezte be a tanfolyamot.

A felnőttek oktatása hét helyen volt, eredménynyel. A közgyűlés a jelentéseket örvendetesen vette tudomásul, elismerését és köszönetét fejezte ki a tanítók és a tanfelügyelő buzgó működéséért.

A számvizsgáló bizottság jelentéseinek tudomásul vétele után a felmentvényt a vezetőségnek a közgyűlés megadta elismerése mellett.

A költségvetés 8999 kor. 84 fillérben megállapított.

Elfogadta a közgyűlés Mihalik Dezső azon indítványát, hogy a ratkói járásban addig is, míg népkönyvtárak állíttatnak fel, népnaptár osztassék ki a lakók között. — A közgyűlés az Abonyi-féle 20 koronás jutalom kiadására vonatkozó előterjesztéssel a kir. tanfelügyelőt bizta meg.

Mihalik Dezső indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy a Mikszáth 40 éves írói jubileuma ünnepélyen képviselteti magát az egyesület. *Borbély* Lajos vezérigazgató és *Marton* János főügyész az egyesület tagjai kérték fel a képviseltetésre.

Ezzel a közgyűlés az elnök éltetésével véget ért.

Választási mozgalmak.

Nagy mozgalomról nem írhatunk, mert mivel ellenjelöltek ez ideig vármegyénk területén nincsenek, mozgalmam is alig észlelhető, legfeljebb csak azok részéről, kik hagyományosan ilyenkor szoktak feltűnni, hogy hol az egyik, hol a másik jelölt zsebében végezzenek érmetszést elveik fentartása mellett, meg azután a szomjazó kortések csapnak lármát, mihez kontráz nekik egy pár élelmes korezmáros. No de hát az utolsó napokban majd ottan lesznek ők is, hol a többség, vagyis a talu, mert régi közmondás, hogy legszerencsésebb mindig a faluval tartani. Eddig terjed a mi véleményünk szerint, a választási mozgalmak nem komoly része.

A komoly részét illetően, a vett értesülések szerint a következőkben számolunk be:

A *rozsnyói* kerületben egyedüli jelölt *gróf Andrássy Géza* pártönkivüli programmal, k nek érdemeit nem tartjuk szükségesnek tejtégetetni; mert abban, hogy pártönkivüli, benne van minden.

A *jolsvai* kerületben *Kubinyi* Géza munkapárti. Emlegetik, hogy *Nagy György*, a „Nap” főmunkatársa lép tel ellene Just-párti programmal, de nagyon csekély eredményt helyezünk neki kilátásba, mert Kubinyi a kerület volt régi képviselője, ki valóban a munka embere, oly színpatiát keltett fel maga iránt ismét a kerületben, hogy győzelme bárkivel szemben is bizonyos.

A *kövüi* kerületben *Szentiványi* Árpád Kossuth-párti az egyedüli jelölt, kívül e kerület már egy van, mint *Madarász* apóval a sárkereszturak, hogy egy ragaszkodnak hozzá, akár ősi vallásukhoz s el sem tudnák képzelni, hogy más legyen az ő szószólójok a parlamentben. Egyhangú választása egész bizonyos.

A *putnoki* kerületben *Putnoky* Mór Kossuth-párti az egyedüli jelölt. A minden elvű és hitvallású egyén előtt egyaránt kedves és törhetlen hazafias meggyőződésű jelöltet e kerületben a legnagyobb áldozatok árán sem lehetne megbuktatni, mert mint a barkó mondja: ő a nép igazi barátja s ő jár el még más kerületbeli választó ügyes-bajos dolgaiban is. Nem a putnoki, de más kerület is kapva-kapna rajta; hogyan engednék el tehát őt e kerületből, melynek még nevét is viseli.

A *rimaszécsi* kerületben *Hámos* Antal a munkapárt jelöltje. E fiatal és korát meghaladó tehetséggel és komolysággal bíró jelölt megválasztása is egész bizonyos, mert programbeszéde alkalmával egy csapásra hódította meg a kerület választóit. Bár sokan sirnak a telt, hogy e kerületet elveszítik a függetlenség; mi, kik Hámos hazafias és ünnepélyes nyilatkozatait hallottuk, egy pillanatig sem aggódunk; mert Hámos kezében a nemzeti színi zászló épen olyan, vagy talán még jobb kézben lesz, mint egy nem ismert és magát függetlenségének valló jelölt kezében. Emlegetik, hogy *Ligárt* János lép tel ellene Kossuth-párti programmal, de törekvése kárba vészett lenne és nem tartanánk szerencsésnek, hogy ha anyagi áldozatokra szánná el magát.

A *rimaszombati* kerületben *Farkas* Zoltán a munkapárt jelöltje. A ki ismeri *Farkas* Zoltánt igazán, az sem hazafiasságában, sem pedig tehetségében egy pillanatig sem kételkedhetik, mert mindkét tulajdonsága férfias erényei közé sorakozik. Hogy mennyire agilis és hogy mit lesz képes a kerület érdekében megtenni, azt sem vonhatja kétségbe senki, mert a közügyek terén eddig kitejtett tevékenységével is már megmutatta, hogy akar és tesz is és pedig sikerrel. Hogy mennyire kedves a kerületnek és hogy mennyire biztos a megválasztása, fényesen igazolja a múlt vasárnap programbeszéde elmondása alkalmával megnyilatkozott közhangulat, melyről alább számolunk be.

Hallottuk emlegetni, hogy *Kovács* László budapesti magánzó, városunk szülötte óhajta ellene fellépni függetlenség programmal, de semmi biztos eredményt nem helyeztek neki kilátásba. — A választások valószínűleg június hó 1-ső napján lesznek vármegyénk területén.

Programmbeszéd.

Mult vasárnap — f. hó 8-ikán nagy élénkség volt városunkban. A Hungária szálloda nagytermét zsutoláig megtöltötték a városból és a vidékről összesereglett nagyszámú választók, hogy meghallgassák *Farkas* Zoltán képviselőjelölt programbeszédét.

A hangulat lelkes volt, s a gyűlésen köz- és társadalmi életünk számos előkelőségét, s a vidék tekintélyes férfait láttuk, kik mindvégig élénk érdeklődéssel vettek részt a jelölt értekezleten.

A közbizalom *Molnár* Józsefet ültette az elnöki székbe, s jegyzőül *Dr. Krausz* Gyula ügyvéd választotta meg.

Molnár József rámutatva a mai válságos politikai viszonyokra, kifejezést adott annak a reményének, hogy a munka embereitől várható csak a helyes kivezető irány előkészítése, s a nemzeti munkapárt jelöltjeként ajánlja *Farkas* Zoltánt, ki a kerület érdekeit agilitással, komoly munkakedvvel és rátermettséggel van hivatva képviselni.

Lelkes éljenzéssel fogadták szavait, mire egy küldöttség hívta meg a jelöltet a gyűlésre. — Hosszu kocsisoron nagyszámú választók kísérték a *Marikowsky* Géza küldöttségi elnök meghívására megjelent *Farkas* Zoltánt. Impozáns, szép látvány volt a fogatok nagyszámának végigrobogása, s a közben bevonult fuvózenekar lelkes üdvözléssel fogadta az Erzsébet-terén a képviselőjelöltet és kíséretét.

Molnár József üdvözlő szavai után a jelölt érezen hangon mondta el tartalmas programbeszédét, melyben visszatekintett a mult politikai viszonyokra, majd foglalkozott a kormányokkal és a parlamenttel, az önálló vármegye és külön bank kérdésével, végül a választó-

joggal. Magát a nemzeti munkapárt hívének vallotta s ígérte, hogy megválasztása esetén úgy a kerület, mint egyesek jogos kívánalmainak lelkes szószólója lesz, s a kerület telvirágoztatása és gyarapodása érdekében minden tudásával, igyekezetével és készségével törekedni fog.

Beszéde általában kedvező benyomást tett, s szűnni nem akaró lelkes éljenzés kísérte szavait, mire *Molnár* József indítványára elhatározta az értekezlet, hogy a jelölt megválasztása érdekében készséggel fog közreműködni, s gróf *Khuen* Héderváry Károly kormányelnököt, gróf *Tisza* Istvánt, *Serényi* Béla gróf földművelésügyi minisztert és *Hazai* Samu honvédelmi minisztert táviratilag üdvözölte. — A távirati üdvözlöket s az ezekre érkezett válaszokat alább közöljük.

Ezzel a jelölt értekezlet *Farkas* Zoltán képviselőjelölt zajos éltetésével lelkes hangulatban oszlott szét.

Ezzel kapcsolatosan közöljük, hogy értesülésünk szerint a helyi nemzeti munkapárt szervező bizottsága megalakult a városi polgárság soraiból is, a mennyiben f. hó 12-én *Molnár* József ügyvéd, pártelnök vezetése alatt alakuló közgyűlést tartottak a Varga-féle fürdőben.

*

Nagyméltóságú gróf Khuen Héderváry Károly miniszterelnök urnak Budapest.

A rimaszombati választókerület mai napon pártkülömbőség nélkül összejött népes értekezlete *Farkas* Zoltánt nemzeti munkapárti programmal egyhangú lelkesedéssel képviselőnek jelölte. Ezen alkalmából Nagyméltóságodat bizalommal, tiszteletteljesen üdvözli önteláldozó, elismerést, tisztelettel parancsoló kötelezettségtudással végzett, a közállapotok megjavítását és alkotmányos életünk helyreállítását célzó törekvéseihez sikert és szerencsét kíván.

Dr. Krausz Gyula, jegyző. *Molnár József*, elnök.

Molnár József pártelnök urnak Rimaszombat.

Őszintén köszönöm *Farkas* Zoltán, a nemzeti munkapárt tagjának jelölése alkalmából küldött szíves üdvözlését; támogassák jelöltjüket lelkesedéssel, hogy az ország megerősödését, előrehaladását célzó elveink diadalra jussanak; hazafias üdvözléssel

Khuen Héderváry.

*

Nagyméltóságú gróf Serényi Béla földművelési miniszter urnak Budapest.

A rimaszombati választókerület pártkülömbőség nélkül mai napon összejött népes képviselő jelölt értekezlete, Nagyméltóságodnak megyénk iránti rokonszenves érdeklődését, jóindulatát és óhajtatásait magas értéke szerint méltatva, egyhangú lelkesedéssel képviselőnek jelölte *Farkas* Zoltánt, és ezen alkalmából Nagyméltóságodat tiszteletteljesen üdvözli.

Dr. Krausz Gyula, jegyző. *Molnár József*, elnök.

Molnár József pártelnök urnak Rimaszombat.

Fogadja nagyságod rimaszombati kerület választóközönsége részére is megtisztelő megemlékezésért hálás köszönetem nyilvánítását. Hazafias üdvözléssel.

Gróf Serényi.

*

Nagyméltóságú Hazai Samu m. kir. honvédelmi miniszter urnak Budapest.

A rimaszombati választókerület mely háláérzettel vett tudomást Nagyméltóságodnak szülőföldje iránti ki-tüntető jóindulata és érdeklődéséről. A magas kormány iránti bizodalmanak egyik erőtorrása ez és előmozdítója annak az egyetértésnek, hogy a mai napon pártkülömbőség nélkül összegyűlt népes választói értekezlet *Farkas* Zoltánt nemzeti munkapárti programmal egyhangú lelkesedéssel képviselőnek jelölte és épen azért ezen alkalmából Nagyméltóságodat tiszteletteljesen üdvözli

Dr. Krausz Gyula, jegyző. *Molnár József*, elnök.

Molnár József úr, a munkapárt elnöke Rimaszombat.

Szülőföldem feletle megtisztelő figyelmét szívem mélyéből köszönöm; a jövő nehéz munkájához erőt fog adni azon igaz érzések tudata, melyek bennünket összefűznek. Fogadják legszívelebb üdvözlömetem. *Hazai.*

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Vármegyei naptár. *Lukács* Géza alispán e héten szerdától kezdve vidéken teljesít hivatalos teendőket.

17-én d. e. 10 órakor vármegyei közpörházi bizottsági ülés a vármegyházán.

17-én d. u. 2 órakor a rendkívüli gyűlést megelőző állandó választmányi ülés.

18-án d. e. 10 órakor rendkívüli megyebizottsági közgyűlés, melynek legfontosabb tárgya az új országgyűlésre szóló királyi meghívó levél tárgyalása és a m. kir. honvéd Ludovika akadémiába pályázó ifju alapítványi helyre való jelölése.

18-án d. u. központi választmányi ülés, az országgyűlési képviselő választások határidejének megállapítása és egyéb intézkedések megtétele céljából.

Boldog ünnepeket! Lapunk olvasóinak és munkatársainak boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk.

☛ Lapunk mai száma 8 oldal. ☚

Személyi hírek. Sipeki *Balás* Lajos megyés püspök római utjából f. hó 8-án székvárosába Rozsnyóra visszaérkezett.

Templom alapkő szentelés. Susány új templomának alapkő szentelése e hó 12-én, csütörtökön volt. Az új templom a régi helyén épül s körülbelül 100.000 koronába kerül. Az alapkő-szentelést erre az al-

alomra nyert külön püspöki felhatalmazással, *Széman* Endre prépost, esperes-plébános végezte. Az ünnepély az egész napot községi ünnepé avatta. Már korán reggel mozsárágyuk hirdették a nap jelentőségét. Majd mikor *Széman* esperes Susányba ért, kezdődött meg igazán az ünnep. *Liptai* Ede nagyszuhai plébános esendes misét mondott a felállított dízsátorban. Ezután *Széman* esperes magyar beszédet intézett a néphez; a beszédet röviden *Liptai* plébános tótul is tolmácsolta az öregebb nemzedéknek. Ezt követte az alapkő-szentelés, megható szertartások mellett, az egész község jelenlétében. Szép jele a község magyarosodásának, hogy úgy az istentisztelet, mint a szentelési aktus magyarul folyt le s tisztán csak magyar énekeket énekeltek az iskolás gyermekek. Az ünnepély a pápai himnusz éneklésével ért véget. Délben *Paulovszki* Pál, susányi kántortanító, vendégszerető háznál magyaros és izletes ebédet adott a megjelent vendégeknek.

Érettségi biztos. A nagyrőcezi felső kereskedelmi iskolában az érettségi vizsgálatokra biztosként dr. *Klupathy* Jenő budapesti ny. r. egyetemi tanárt küldte ki a vallás és közoktatási miniszter.

A gyermeknap városunkban a rendes szokások mellett május 20. és 21-ik napjain (pénteken és szombaton) lesz megtartva.

Tanári oklevél. *Fecske* István, a rozsnyói róm. kath. főgimnázium jeles tanára, f. hó 9-én tette le kiváló sikerrel Budapesten a tanárvizsgáló bizottság előtt a filozofia paedagogiai vizsgálatot.

Állampolgári eskü. *Biderman* Gáspár jolsvai kereskedő folyó hó 12-én tette le az állampolgári esküt az alispáni hivatalnál.

Papi jelölt gyűlés. A rimaráhói evangélikus egyház folyó hó 8-án tartotta meg papi jelölt gyűlését, a melyen elhatározta az egyházi közgyűlés, hogy próbaszónoklatra *Farkas* József málnapataki segédlelkészt és *Barth* András girálói lelkészt hívja meg. A próba szónoklatok után *Gyürky* Pál főesperes és *Vieszt* Rudolf egyházmegyei felügyelő-helyettes elnökleite alatt meg fog ejtteni a választás

Tanító választás. A *Czéner* Pál elhalálózása folytán megüresedett rimaráhói ágostai hitvallású evang. népiskola kántortanítói állását folyó hó 8-án töltötte be az egyház választó közönsége. Hét pályázó közül *Novák* László válykői tanító lett egyhangulag megválasztva. A választást *Palkovics* Pál alsósziklasi evangélikus lelkész, adminisztrátor és *Vieszt* Rudolf egyházi felügyelő vezetőik *Gyürky* Pál főesperes, egyházmegyei kiküldött felügyelete alatt.

Eljegyzések. Turiki *Tauránzky* Erzsikét Miskolcra eljegyezte dr. *Nagy* Zsigmond ügyvéd Nemesmártonfaláról f. hó 8-án.

Balás László pusztabaraccai földbirtokos kedves és szép leányát *Évikét*, eljegyezte *Isay* György nógrádmegyei földbirtokos. Az eljegyzési hír széles körben általános és őszinte örömet keltett.

Czangár Lajos, a giczei ref. egyház tehetős és nemes törekvő fiatal tanítója folyó május hó 8-án jegyezte el *Márkus* Dénes giczei körjegyző szép és kedves leányát: *Katinát*.

Járási tiszti-értekezlet volt f. hó 12-én Ratkón, t. hó 14-én pedig Feleden, mindkét értekezleten dr. *Mészáros* István vezető kir. ügyész képviselte a helybeli kir. ügyészséget.

Vizsgálatel. *Palm* József, *Palm* Nándor m. kir. kerületi főállatorvos jó modoru, törekvő fia f. hó 10-én Budapesten az államszámveteltani vizsgát sikeresen tette le.

Orgona felavatási ünnepély. A helybeli ref. egyház hívei f. hó 22-én fogják a *Sütő* István ügyvéd által templomuknak ajándékozott nagymérvű és művészi kivitelű orgonát felavatni. A felavatás ájtatos isteni tisztelet keretében fog megtörténni, melyre külön meghívót és programot is adtak ki. Isteni tisztelet után d. u. 1 órakor közebed lesz a városkertben, utánna pedig táncmulatság. Kedvezőtlen idő esetén a közebed is és a táncmulatság is a főgimnázium tornacsarnokában fog megtartatni. Ebéd-jegy számbélyenket 2 kor. 40 fill. Arról értesülünk, hogy az ünnepélyre a más telekezeti hívek is nagyszámban készülnek, ennél fogva az fényesen fog sikerülni.

Halálozás. *György* Ferencz nyugalmazott ref. tanító, ki vármegyénkben több helyen, legutóbb Zsiben 12 évig működött, f. hó 10-én Balogon elhunyt 65 éves korában.

Alakuló ülés. A rimaszombati Kerületi Munkásbiztosító Pénztár felügyelő bizottsága f. hó 8-ikán délelőtt tartotta alakuló ülését id. *Rábely* Miklós elnöklésével. Felügyelő-bizottsági elnökké: *Steiner* Károlyt, alelnökké *Soós* Gyulát választották meg. A felügyelőség mindjárt meg is vizsgálta a pénztár állapotát és azt rendben találta.

Közigazgatási bizottsági ülés. A vármegye közig. bizottsága f. hó 9-én tartotta *Bornemisza* László főispán elnökleite alatt rendes havi ülését. Az ülésen a hivatalos tagok teljes számban, a választottak pedig három kivételével voltak jelen. — Az ülést *Bornemisza* főispán nyitotta meg, üdvözölvén a bizottság szép számmal egybegyűlt tagjait, bejelentette, hogy értesülése szerint a m. kir. kormány a *putnoki* járás létesítését engedélyezni fogja s rövid idő alatt már le fog érkezni az erre vonatkozó engedélyező ministeri rendelet. Véleménye szerint a törvényhatóság tehát már a júliusi közgyűlésen megválaszthatja e járás tisztviselőit és azonnal elrendelheti a 7-ik új járás szervezését. A főispán bejelentését a bizottság nagy örömmel vette tudomásul. — Az ülés elején napirend előtt *Hámos* László nyugalmazott főispán, bizottsági tag szívből fakadó szép szavakkal üdvözölte *Lukács* alispánt új állásában s erőt és kitartást kívánt neki a közügyek sikeres munkálásához. Az üdvözlésre *Lukács* alispán köszönetet mondott, hivatkozva arra, hogy mint eddig, úgy ezután sem fogja a közügyeket egy pillanatra sem szem elől tévesztetni. — Azután olvasta fel nagy gonddal és alapos részletességgel kidolgozott alispáni havi jelentését a vármegyei közigazgatás állapotáról, melyet a bizottság észrevétel nélkül vett tudomásul. — Ezek után a rendes ügyek a kellő szokásos elintézésben részesültek.

CSIZ FÜRDŐN

a (Milán-nyaralóban) a
vendéglő italmérésével

azonnal kiadó. — Felvilágosítást
nyújt **Szekulics Milán** tulaj-
donos **Csiz fürdő.** 1—3

A vendéglővel kapcsolatban 30 szobás nyaraló.

Kiadó lakás, esetleg eladó ház.

A **Koháry- és Tököly-utczák sarkán** levő ház, — mely 600 m²-l területen fekszik — melyen 6 szoba és minden mellékhelyiség megtalálható, szép udvar és gondozott nagy kerttel bir, — **azonnal bérbe vehető**, esetleg örök áron szabad kézből eladó. Bérleti vagy venni szándékozik forduljanak a tulajdonos:

Lukács Géza, alispánhoz.

Fürdő megnyitás!

A várgedei gyógyfürdőt

1910. évi május hó 8-án vasárnap

ezigányzene mellett ünnepélyesen megnyitottam, egyben értesitem a n. é. közönséget, hogy a fürdőt saját házi kezelés mellett, a legjobb kiszolgálással a mai kor igényeinek teljesen megfelelően vezetem.

Kiváló tisztelettel:

Kohn Albert,
fakereskedő és fürdőtulajdonos.

3—*

MEGHIVÓ

a dobsinai takarékpénztár és előlegezési intézet 1910. évi május hó 22-én d. u. 2 órakor az intézet tanácstermében tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

Tárgyak: 1. Határozathozatal az igazgatóság javaslatára felett a társaság alaptörvényének 120,000 koronáról 360,000 koronára való felemelése tárgyában.
2. Az alapszabályok 2. §-ának módosítása.
3. Az intézet tulajdonát képező régi házának értékesítése.

Azon t. részvényesek, a kik ezen közgyűlésen részt venni óhajtanak, szíveskedjenek alapszabályaink 29-ik és 32-ik §§-ainak figyelembe vétele mellett jogaikat gyakorolni.

Dobsina, 1910. máj. 10. **Az igazgatóság.**

Eredeti „Pfaff” varrógépek,

valamint elsőrendű KERÉKPÁROK
dupla harang-apágygyal és szabadonfutóval 5 évi
jótállás mellett eredeti gyári árban kaphatók.

Kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhoz külső és belső gumikat, pedálok, láncok, csengők, kormányok, sárvédők, kulesok, szabadonfutó ágyak, eszék, konuszok, tengelyek stb. stb. mélyen le szállított nagybani eredeti gyári árban szállítok vidékre is.

TIGERMAN ADOLF,

órászmester és ékszerész.

Rimaszombat, (a pénzügyigazgatósági épület.)

Mészárszék, hentesüzlet.

Tisztelettel adom a mélyen tisztelt közönség tudomására, hogy május 12-ik napjától kezdődőleg **Rákóczy-utczán 19-ik szám** alatti házban (a régi gimnáziummal szemben), egy a jelen kornak mindenben megfelelő **mészáros és hentes üzletet** nyitok, hol naponta frissen vágott **marha-, sertés- és bornyúhús**, valamint mindenféle **felvágott**, hazai és prágai **sódar** stb. pontos és kifogástalan kiszolgálattal mellett lesz kapható.

A mélyen tisztelt közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri

Rimaszombat, 1910. május 8.

2—3 **KOSKÓ LAJOS**, mészáros és hentes.

Özv. Jakovetz Alajosné kőfaragó üzlete Rimaszombat Andrassy-ut.

Allandó nagy sirkőraktár!

LEGOLCSÓBB ÁRAK! KIFOGÁSTALAN MUNKAKIVITEL!

— AZ ÜZLET ALAPITVA: 1836-ban. —

Rendkívüli árleszállítás.

Házassulandók figyelmébe!

Jegygyűrűk és nászajándék-tárgyak előnyösen beszerezhetők részletfizetésre is 17—*

TIGERMAN ADOLF

órászmester és ékszerész Rimaszombat. 3—3

Égetett mész.

Kristályos mészkből égetett elsőrendű nagyon kiadós vakolatmész jutányos áron szállít martonháza (Gömörmege) telepéről a

Magnezit ipar részvénytársaság.

Budapest, V. Nádor-utca 9.

Házi kenyérsütőde megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy alföldi

házi kenyérsütőde

Deák Ferencz-u. 16. sz. a. (Králik József-féle) házban megnyitottam, a hol valódi párral sült, házi kenyér kapható:

1 kilo fehér kenyér 34 fillér. 2—3

1 kilo barna kenyér 30 fillér.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradtam tisztelettel Rimaszombat, 1910. máj. 1.

BOGAR JENŐ, alf. keny.-sütő.

Megbízható ügynökök kerestetnek!

A Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank Részvénytársaság

megvételre ajánl:

Gőzgép- és motorcséplő készleteket, arató-, fűkaszáló-, vető- és szénagyújtó gépeket, valamint mindenféle kisebb gazdasági gépeket.

Elvállal: malom, tégl- és szeszgyár berendezéseket.

Szállít: műtrágyát, erőtakarmányt, ettermi, fedőeserepet és porosz kőszent.

Salgótarjáni kőszénbányának, gömörmegei egyedüli

vezérképviselője.

Nagyobb rendeléseknél **előnyös fizetési feltételek** és kellő biztosíték mellett **10—15 évi hitelt is nyújt.**

Legjutányosabb árajánlattal készséggel szolgál.

15—*

Megbízható ügynökök kerestetnek!

„A Rimaszombati Conservgyár Részvénytársaság” évi rendes közgyűlését

1910. évi május hó 31-én (kedden) délután 3 órakor tartja meg a Rimaszombati Takarékpénztár tanácstermében, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

VAGYON. A Rimaszombati Conservgyár Részvénytársaság mérlege 1909. december 31-én. TEHER.

1. Conservgyár.		kor.	fill.	1. Közös teher.		kor.	fill.
Gyártelep és épületek	142389'09			Alaptőke	200000'—		
Kazán, gőz és segédgépek	32568'50			Rimaszombat város	32000'—		
Műhely, gépek, gőz és vízvezeték	29802'—			Rimaszombati takarékpénztár	44630'743	678307	43
Szerszámok és edények	10897'66			2. Conservgyár.			
Berendezés, állványok és batorok	6845'50			Hitelezők		44140	62
Készárú	29528'20			3. Villamos gyár.			
Félkész és nyersárú	102636'68			Hitelezők		10986	87
Szertári anyag	23689'71			Összesen: 733434 92			
Könyvkövetelések és pénzkészlet	62421'21	440778	55	A helyességért: <i>Sichert Károly.</i> Összesen: 733434 92			
2. Villamos gyár.							
Kazán, gőz és segédgép	47704'—						
Dynamo gépek és akumulator telep	47323'18						
Vezeték, hálózat és felszerelések	40887'36						
Árammérők	20434'50						
Szerszámok és eszközök	2696'08						
Favágó berendezés	4368'14						
Szertári anyag és készlet	13060'10						
Könyvkövetelések	5346'67	181820	03				
3. Nyereség-vesztés számla.							
Utolsó mérleghiből veszt. áthozat	152796'67						
Leírás könyvkövetelésekre	18000'—	170796'67					
Az 1909. évi csonkaév eredménye:							
Conservgyári nyereség	8185'55						
Beélt alapján épületek és telek értékelkedése	5395'—						
	62140'55						
Villamos gyári veszteség	2180'22	59960'33	110836 34				
		Összesen:	733434 92				

TARTOZIK. 1909. decz. 31-iki conservgyári mérleg (9 hónapi csonka év) nyereség-vesztés számlája. KÖVETEL.

	kor.	fill.		kor.	fill.
Közvétség és jutalék	13827	40	Eladásokért	115049	72
Áru-számla	58458	97	Államsegély	8000	—
Szertár	16516	79			
Személyzet fizetése	19319	01			
Berendezési tárgyak	242	—			
Gőzfűtésért	6500	—			
Egyenleg mint nyereség	8185	55			
	Összesen:	123049 72		Összesen:	123049 72

TARTOZIK. Az 1909. december 31-iki villamos gyári nyereség-vesztés számla. KÖVETEL.

	kor.	fill.		kor.	fill.
Szertári anyagokért	5903	25	Áramfogyasztás	28514	46
Gőzfűtésért	14931'18		Árammérő bérek	2010	50
Le a Conservgyár terhére	6500'—	8431 18	Szertári anyag és munkabérek	15102	88
Közvétség	1495	73	Vezeték használat	10	44
Személyzet	6399	68	Favágásért	1227	60
Accumulator karbantartás	2385	64	Egyenleg mint veszteség	2180	22
Favágás	1104	65			
Olajszámla	1126	74			
Kamat-kölésen után	22199	23			
	Összesen:	49046 10		Összesen:	49046 10

Molnár József ig. elnök; Boeczó Dániel, Bakcsay József, Cziner Miksa dr., Dapsy József, Institoris Endre, Lukács Géza, Löcherer Tamás, Moskó Miklós dr., Soós Ferencz, Szabó Károly dr. igazgatósági tagok.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk: — Rimaszombat, 1910. május 6.

Peretz Samu felügyelő-bizottsági elnök, Bengó László, Kármán Aladár dr., Szabó Elemér, Zehery István dr. felügyelő-bizottsági tagok.

Elmaradt a gyermeknap.

Mikor napról-napra emelkedik a kivándorlók száma; mikor naponta az induló vonatoknál siró asszonyképet látunk bucsut integetni, a vándor tarisznyával Amerikába utra kelt sok egészséges, ép erős magyarnak; — mikor ország-szerte, különösen nálunk a szép Rimavölgyén, nagy mértékben és veszedelmesen honosodott meg az egy gyermek rendszer; — mikor nagyon is fejlődésnek indult egészségügyünk mellett, mégis tizedeli a kisdéd gyermekereget a különféle járványos betegség; akkor ma alig lehet fontosabb kérdés, mint a gyermekvédelem felkarolt ügyének, sikeres továbbfejlesztése.

Pár éve csak annak, hogy lelkes honfiak, honleányok agyában villant meg a gondolat: megmenteni minden szál virágot, minden fonyadó életet e nagy kertnek, melyben a magyar életnek fejlődnie és virágoznia kell. A nemes gondolatot nyomban az eredményes tett követte és egy ifju hajítás növekedett fel azon a melegágyon, melynek éltető heve a keblekből sugárzott ki.

Millió és millió fillér hullott rövid idő alatt a gyermekvédelem oltárára, melynek takarójára a jótékony gyöngéd nő kezek, a fehér kereszt jelvényét himezték, emlékeztetve annak tetteire és példájára, ki a bűnös emberiséget jött megváltani, békességet hirdetni, alamizsnálkodni tanítani és a felebaráti szeretet tűzét élesztetni.

Maga az állam lett az első munkása e nemes erényes cselekedet gyakorlásának; az állam emelte az első oltárokat és épített fölé templomokat, melyekben ma a gondos kertészek ápolják az emberi élet gyöngé hajtásait és palántáit. Nyomon követte és talán még sikeresebben az államot, a magyar hölgy világ az által, hogy megtakarított saját filléreiből még talán mielőtt a nagy épület felemelkedett volna, kicsi füveg-házakat, telepeket stb. rendezett be, melyben az első palántát elültette.

Még most egy éve is örömtől sugárzó arccal volt alkalmunk gyönyörködni abban a buzgó aktióban, mely az utca sarkon is mindenkinél feltűnhetett. — És ma? Mindez elmaradt!

Kérdjük mi ennek az oka? Talán már nem dobognak úgy a szívek, mint még egy év előtt is? Vagy talán már megtellett a jótékony szent Antal perselye? Avagy talán már nincsen szüksége jótékonytársaik tovább gyakorolni? Vagy talán a rideg májusi eső tartotta vissza szép hölgyeinket ez alkalommal a gyűjtéstől?

Az okot valóban nem tudjuk, mert hasznos és nemes irányban dolgozni, soha sem felesleges.

Mégis talán az lehetett az ok, hogy az állam védő szárnyai alatt hatalmas intézménnyé alakult országos gyermek-liga vezetősége, ez alkalommal nem rázta meg a jótékonytársaság eszengetőjét oly lelkesen, mint a múltban...

A mily édes és ébresztő e csengő szava, ha megszólal, — épen olyan keserű és álmat gerjesztő az, ha hallgat; mert a megsemmisítést, az enyészetet, a kisdéd halálát jelzi az.

Volt alkalmunk a székes főváros, Budapest utcait máj. első napjaiban végignézni, s míg lent az utca kövezetén, a forrongó életet jelző szo-

ciálísták vörös jelvényes serege rajzott; addig fent minden erkélyen, minden czimtblán olvashattuk: „Gyermeknapot tartunk“. — Nálunk ez elmaradt. Reméljük, hogy csak a mi kis városunkban maradt el, hogy ebben is következőesetek maradjunk maradiságunkhoz.

Nem teszünk szemrehányást senkinek, mert hiszen mindennek van oka s az ember könnyen követ el mulasztásokat és gyarlóságokat; de a feledékenység fátyolát még sem teríthetjük e már megszokott és most elmaradt nemes cselekedetre; mert vétket követnénk el, nem elvünk és irányunk ellen, de a nemzet ellen, mert itt valóban nem gyermekvédelemről, hanem nemzetvédelemről van szó.

A harcban és békében egyaránt vérző nemzeti életnek a megmentéséről, a magyar fajnak megmentéséről van szó.

Azt mondja a példabeszéd: „hogy minden tévedést, vagy mulasztást lehet jóvá tenni“.

Tegyük hát jóvá e mulasztásunkat mi is, úgy a mint arra alkalom fog nyílni. Nem kívánjuk azt sem, hogy utólagosan tartsunk gyermeknapot, hanem ne engedjük e nemes szikrát elaludni. Égjen az továbbra is szíveinkben és lelkes hölgyeink legyenek továbbra is annak hű és buzgó élesztői, a gyermekvédelem, a nemzeti fejlődés nagy templomában.

A jéggyár-kérdés megoldva.

Azzal az őszinte örömmel kísértük a betekkel ez előtt felmerült jéggyár-kérdés fejlődése mozzanatait, a mily örömmel szoktunk üdvözölni minden, városunkban felmerülő vállalkozási kedv megnyilvánulást. Mert hiába, iparilag oly elmaradt országban, mint édes hazánk, a legesélyesebb ébredés és a vállalkozási kedvnek megbeszélendő és méltánylandó! A mi ipari élet ugyanis mutatkozik, az első tekintetre látszik, hogy béna, mert alig van olyan termék, a mi egészen itthon készülne, legtöbbször egy vagy más alkotó részt külföldön gyártanak s ezzel a haszon többnyire nagyobb része is külföldre kerül. Nagy iparunkhoz hasonló ilyen bénaság jellemzi kisiparunkat is. Avagy nem bénaság-e az is, ha egy olyan városban, mint a miénk, az iparúzó nagy száma, mint a mészárosok, hentesek, kávéosok, vendég-lősök, czukrászok, koremsárosok iparuk folytatása körül a technika mai fejlődési állapota mellett az időjárás szeszélyének vannak kiszolgáltatva; mikor külföldön már ott tart az ipar, hogy a technika segítségével még az időjárás is megkorrigálja; nálunk pedig akkor van ipar, majd ha — *fagy!*

Miközben azonban őszinte örömmel szemléltük ezt a szeszélyes természeti erők hatalma alóli kiszabadulási törekvését érdekelt iparosainknak; megvalljuk, hogy a tervezésben észlelt irányelvek nem nyugtattak meg bennünket minden irányban!

Minden iparvállalat alapfeltétele, hogy a várható rege-költség az alaptőkével s a várható jövedelemmel arányban álljon s hogy meg legyen a szakszerű vezetés.

Igaz, elismerjük, hogy az alapítók előtt egy cél szerepelt, hogy jég legyen jövőre mindenáron! S addig, míg a — mindenáron — való megoldás helyett más mód a cél elérésért nem kínálkozott, a kényszer-helyzet a — mindenáron — való alapítást is megindokolta. A mint azonban a cél elérése a befektetendő tőke kockázatát nélkül elérhetővé vált, a — mindenáron — való alapítás le kellett, hogy kerüljön a napirendről.

Az első alapítás ugyanis azon az alapon indult meg, hogy 15000 korona alaptőke és 10000 korona elsőbbségi kötvénnyel biztosított adósság lett volna a jéggyárba befektetve. Ebből az összesen 25000 koronát tévő összegből 15000 korona lett volna csak pusztán a gépezetre kiadandó. A felmaradó 10000 koronából kel-

s egy csinos felnőtt leánya; így tehát szíves örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy egy tekintélyesebb hivatásban is szaporítsa babérait. Niklas Woolby tehát magándetektív lett s a new-yorki rendőrségnek chef-jei, a kik gyakran bonyolult feladatok előtt álltak, szívesen adtak neki feladatokat. Az üzlet egyáltalán nem szenvedett Woolby hajlamaitól. Ellenkezőleg. A mi New-Yorkban a rendőrséggel és a detektív intézetekkel összeköttetésben állt, az mind Woolby mesteri kezéből kikerült cipőket hordott. És miután ezek a cipők éppen-séggel nem lettek poton áron odadobva, Woolby üzlete is teljesen rendbe jött.

A derék szuszter különben tehetségét hivatásának köszönhette. Tudvalevőleg a lábtyművészkedés mestersége az elmékedésnek is enged szabad teret. Elég, ha az ujjak fürgén dolgoznak, a fantáziának semmi dolga sincs a talpbőrökkel.

Woolby éjjelente, ha ágyában fekvő, „A besker-villi kutyát“ s egyebet falt fel. Reggel, ha munkájához fogott, feje még a legfücskébb dolgokkal volt tele. Végre elhatározta, hogy maga is hozzáfog a probléma-fejtéshez. Egy asszonytól, akit nem ismert, javításra egy pár darab csizmát kapott. Kis studium után a következő eredményhez jutott: A férfi, ki a csizma, körülbelül negyven éves, nem sokat ad a külsőre, egy kémiai gyárban van alkalmazva és szeret kártyázni. Minden egyezett. Woolby szörnyen örvendett. Az asszony pedig, aki a csizmáért eljött, csudálkozva mondta: Nagy ördög maga! A kert Woolby szakértően a láb formájából állapította meg, a csizmatülek hiánya elárulta, hogy tulajdonosa semmiesetre sem dandy, a száron egy kén-savas folt határozottan mutatta, hogy a csizmas vegy-szerekkel dolgozik és az a körülmény, hogy Woolby a csizmában egy-egy pénzdarabot talált, igazolta, hogy a csizma tulajdonosa játékos ember. Csak a játéknál nem vigyáz az ember arra, ha egy pénzdarab a földre vagy

lett volna kitélni az épület, a motor, kútkészítés költségeinek s a forgó tőkének és még sok egyének. De csak kétségtelen, hogy az egy merő képtelenség! Az mindentől eltekintve, mi lett volna a jéggyár, mint ön-álló részvénytársaság vezetésével? Ki vállalta volna ezt a felelősségteljes munkát magára díjtalanul? Mert erre egy fillér sem volt előirányozva. Lehet, hogy a cél el-éretett volna így is, hogy jéggyár lett volna, de hogy a 15000 korona alaptőke egy év alatt a múlté lett volna, az is kétségtelen.

A jéggyár-kérdés tekintetében ennyire szorongatott érdekelt segítségére jött aztán ugyszólván az utolsó perczben a Conservgyár részvénytársaság, mely hajlandónak nyilatkozott a jéggyárat megvásárolni, ha a 15000 koronát a részvényesek conservgyári részvényekbe fektetik, még pedig nem mint tervezve volt, 24 métermázsra jég előállítására 24 óra alatt, mi szintén lehetetlen lett volna, hanem olyan üzemre, hogy 24 métermázsra jég nappali üzemmel legyen előállítható, mi azt is jelenti, hogy ha a 24 métermázsra jég kevés volna, éjjeli üzemmel az egyszer annyira fokozható. De a kellő mennyiségű jég-produkció illetően biztosított volta mellett igen fontos körülmény, hogy a részvényesek alaptőkéje nincs veszélyeztetve, hanem a conservgyár most meglévő s 320000 koronával most megszaportott vagyonával is biztosítva van, mi a jéghiány miatt oly annyira szorongatott iparosoknak szép nyeresége.

Mi a jéggyár ügyének illetően kialakulását igen helyeseljük s a conservgyárnak elismeréssel adózzunk érte. Ugy hisszük, ezzel az üzlettel a Conservgyár is jól fog járni most, mikor a villamos üzem kikapcsolása folytán egy nagymennyiségű hajtó ereje is felszabadul. De legfőként örvendetes a kérdésnek illetően megoldása a víz szempontjából, mert az kétségtelen, hogy a jéggyártáshoz szükséges igen nagymennyiségű tiszta víz a városban csak a Conservgyárnak van birtokában s így elosztott azon aggodalom is, hogy esetleg meg lett volna a jéggyár, de víz hiányában — bárkié lett volna — nem tudott volna dolgozni.

Most tehát csak munkára fel, hogy a tiszta, egészséges jég mielőbb rendelkezésre álljon, mert épen a napokban történt, hogy egy beteg gyógykezelése tiszta jég hiányában lehetetlen volt, mi egy járvány esetén igen vézteses baj lehetne!

Hirek és vegyesek.

Pápai kitüntetések. X. Pius pápa Sas Ferenc szabolcsi plébánost tb. pápai kamarással, Pájer János szentszéki jegyzőt pedig tb. pápai káplánná nevezte ki. A kitüntetés ez alkalommal is az egyházmegye két kiváló tagját érte.

Egyházmegyei hírek. A megyés püspök Dittel István püspöki titkárt, pápai kamarást, egyházmegyei irodavezetőt; Pájer János szentszéki jegyzőt e hivatalának megtartása mellett püspöki titkárrá nevezte ki.

Kitüntetett ifju. Szép előmenetelt tett egy derék szorgalmas rimaszombati fiatal ember: Szabó József, hasonló nevű mészáros polgártársunk fia. Már gimnazista korában különösen szerette a természetrajzot és különösen a hangyák speciális ismeretével foglalkozott olyan eredménnyel, hogy ő jelenleg e speciális szaknak legkiválóbb hazai ismerője. A fiatal tudóst most nevezték ki a nemzeti múzeum rovtartani osztályához gyakor-noknak. Kinevezéséhez gratulálunk.

Érettségizők. Ez a nevük azoknak a fiatal embereknek, a kik a héten végezték a VIII. oszt. vizsgálatát a helybeli főgimnáziumban. 44 rendes és 5 magántanuló ment át a legfelső osztályon, a mi a tanár urak kegyelmes eljárásáról tanuskodik. Most még sok tanulás előtt állanak, mert az érettségi már nem csak tanáraik előtt folyik le, hanem a felsőbb hatóság is küld ellenőrző közegeket, a kiket az ifjak nem ismernek; tehát a fokozott szorgalom helyén lesz.

Tanulmányut. A miskolci Kereskedelmi és iparkamara titkára dr. Sugár Ignác közgazdasági tanulmányutra Törökországba utazott.

éppenséggel, mint ebben az esetben, egyenesen a csiz-mába esik.

Egy más alkalommal Woolby egy asszonynak, aki lányának a cipőjét hozta, a következőket mondotta: Gratulálok Wards asszonyság, a maga Ellenje nemskára férjhez fog menni.

Az asszony nagyon elesudálkozott és fejét rázta. Három héttel később azonban már hozta a hirt, hogy Ellen tényleg eljegyezte magát.

Honnan tudta azt Woolby? Woolby nevetett. A fiatal lány cipőjének felületén erős dörzsölés nyomai látszottak. Nyomban megismerte, hogy ezen a felső bő-rön térfi cipő settenkedett, egyszóval kitalálta, hogy ez a női cipellő gyöngéd vonatkozásban áll egy férfi cipővel és miután Miss Ellen igen derék leány volt és ilyen közlekedéseket csak törvényes formában tűrt meg, igen egyszerű volt a férjhezmenetelének bejelentése.

Woolby dicsőségének zenitjén állt, a mikor a de-tek-tív-intézet főnöke egy szép napon elhívta.

— Csinos ügyem volna az ön számára — mon-dotta — hallgason csak ide, hogy mi történt az ön közvetlen közelében. Az utca végén egy idő óta egy csinos fiatal ember lakik: Mr. Edvard Lang, a ki a Delaware bankban van alkalmazva és a legszebb remé-nyekre jogosítva

— Ismerem Mr. Langot! — szakította félbe Woolby — 43-as számú cipőt visel, készpénzzel tized, jó mo-dora van, jövedelme 150 dollár és apja halála után szép vagyont örökölt.

— Kitűnő! mondta a rendőrfőnök, — de csak hallgassa meg tovább. Tegnap este kétszázötven be-állított hozzám: Segítsen, különben el vagyok veszve. Szerencsétlen ember vagyok, kinek a legkedvesebbjét rabolták el. Feleségemet kereselem. Nyolcz napja, hogy Európából ide kellett volna érkeznie. Eleinte azt hittem, hogy utazását elhalasztotta, de itt van, olvassa. És Mr,

TÁRCZA.

Ború.

Ha a tavasz elmúl és a nyár utána
S nem hull reánk többé izzó fénysugár,
Hévtűt virágink elhullanak titkon
S berkünk rejtekében nem dalol madár;
Csillagos egünknek díszbe, ha lehullott,
S biztató sugára éji ködbe vesz,
Én szerelmes lelkem, napja életemnek,
Mondd: szeretni fogsz-e?
Mondd, hogy merre lész?

Ma még velem busongsz, lelkem szép világa,
Kebelemre hajtva méla, szép fejed.
Lelkem néma búját, homlokom boruját,
Napsütésre váltja két szelid szemed;
Ma még, a kezed is a kezembe fogva,
Amerre én járok te is arra jösz,
De, ki tudja, holnap utad merre téveszt,
Mily nagy árvassággal virrad rám az ősz.

Magyar László.

Mr. Lang keresi a feleségét.

(Detektív történet.)

Írta: DEUTSCH GERMAN ALFRÉD.

Woolby ur cipész és detektív volt és a new-yorki szörnyházak egyikében lakott. Annyit olvasott Sherlock Holmesről, hogy elhatározta, hogy ennek a találékony angolnak jövedelmező mesterségét maga is vállalni fogja. Egy pár takarosan megvarrt s kiverett cipő alig hozott be nyolcz dollárt. Azonkívül Woolby-nak volt felesége

Vármegyénk a Mikszáth-ünnepélyen.

A Budapesten f. hó 16-án, a vígadó nagytermében, országos Mikszáth-ünnepélyt rendező bizottság elnöksége vármegyénket is meghívta az azon való megjelenésre. A nagy költő és író Mikszáth Kálmán, ki — lehet mondani — irodalmi tevékenysége révén világhírre tett szert, kis deák korában városunkban kezdte pengetni a lantot; városunkhoz és vármegyénkhez tehát csakis a legkedvesebb tradíció fűzheti. Mi pedig ezek után bizonyos büszkeséggel vehetünk részt azon az országos ünnepélyen, mely hivatva lesz Mikszáthnak érdemeit országosan megjutalmazni és megörökíteni. Valószínűleg ebből az intencióból küldötte ki vármegyénk figyelmes alispánja Komáromy István tb. főjegyzőt az ünnepélyre, hogy azon a vármegyét képviselje.

A gyermeknap városunkban a rendes szokások mellett május 20. és 21-ik napjain lesz megtartva.

Korteszakadás az új főtisztviselői állások körül. Elhalálozás folytán megüresedett a tornaljai járásbeli főtisztviselői állás, Putnokon pedig egy új járás szerveztetik; ennek fogva tehát a júliusi nyári rendes megyebizottsági közgyűlésen két főtisztviselői állás vár betöltésre. Ertesülésünk szerint az ez állásokra való korteszakadás majdnem nagyobb hullámokat ver, mint a képviselőválasztás, mert kettő az állás és három a jelölt. Szolgálati idő után a pályázni öhajók így sorozhatók: *Molitorisz* Zoltán nyustyai járásbeli tb. főtisztviselő, *Hevessy* László tornaljai járásbeli tb. főtisztviselő és ifj. *Szontagh* Zoltán rimaszécsi járásbeli tb. főtisztviselő. — Tornaljár *Hevessy* László ellen, kinek, mint értesülünk, igen nagy pártja van, ifj. *Szontagh* Zoltán vette fel a küzdelmet. Putnokra azonban egyedüli jelölt *Molitorisz* Zoltán, kit a putnokiak egyhangulag öhajtanak. Ezen választások folytán szolgabírói állások is jönnek üresedésbe, melyre a jelöltek: dr. *Fáy* István III. oszt. megyei aljegyző, dr. *Hámos* László és ifj. *Kubinyi* Géza tb. szolgabírók és dr. *Balogh* Ákos közigazgatási gyakornok. Van tehát kiből választani, mert mindannyian tehetséges, derék fiatal emberek.

Mikszáth-ünnepély Koháryházán. Fényes ünnepélyességgel folyt le a nagyenyi író tiszteletére f. é. május 8-án rendezett jótékonycélú emlékünnepély. A választékos tárgysorozat a tantestület vonós zenekarának művészi játékával nyitott meg. *Déri* Ede, a jubilálás irónak egyik műremekéből vett részlettel igazolta azon elvitázhatatlan igazságot, miszerint Mikszáth Kálmán összes műveiből örökös tavasz illatárjaként folytonos báj és kellemesség árad. Ahítatos figyelem közt remekelt a koháryházai áll. el. népiskola növendékeinek többszólamu énekkara. A tót anyanyelvű gyermekek zengetes magyar dalok előadásával — *Keller* József énekvezető tanítóval egyetemben dus babérokat arattak. *Tomory* Juliska urleány a legújabb magyar dalokat adta elő zongorán. Temperamentumos művészi játékát általános tetszéssel honorálta a hallgató közönség. Nagy figyelmet keltett a tantestület jól szervezett énekkara. *Antony* Valika urleány művészi zongorajátékát színni nem akaró tapsviharral jutalmazta a nagyérdemű hallgatóság. Szép sikert aratott *Schröder* Etus urleány vig monológijával. Az éber figyelemmel, olykor élénk derűtiséggel kísért előadást tapssal, élénkséggel jutalmazta az ünneplő közönség. *Pszotka* Aladárné urnő bájos hangjával, *Rozonyi* Amália urleány művészi zongorajátékával bilincselte le a hallgatóság figyelmét. Mulattató látványt nyújtott a a kedélyderítő kártya-négyes, melynek szereplői: *Borbás* János, *Dollák* Rezső, *Keller* József és *Kovács* István urak voltak. A tartalmas és mindvégig érdekfeszítő program a tantestület vonós zenekarának művésziesen előadott darabjaival rekesztett be. Az ünnepélyen részt vett *Kubinyi* Géza a kerület képviselőjelöltje, aki személyes megjelenésével nagyban hozzájárult ugy az ünnepély erkölcsi valamint anyagi sikeréhez. E helyen meg kell említenünk, hogy a rendezőség *Tomory* Géza járási főtisztviselőnek, de különösen *Schröder* Gyula Coburg hercegi vasgyári igazgatónak adózik hálával és köszönettel. — A rendező-bizottság pedig, élén az elnökkel, *Dollák* Rezső plébános ural, aki hervadhatatlan érdemeket szerzett az ünnepély sikeres lefolyása körül valamint a tantestület, élén *Borbás* János ig. tanítóval, aki páratlan tevékenységet fejtett ki a nemes és magaslatos cél érdekében, e helyről fogadják a gömörmegei ált. tanítóegyesület honoráriumát: az elismerés méltó pálmáját.

Lang egy levelet adott át, melyben ez állott: Ne keress tovább, engem nem találsz többé. A te szerencsétlen Bettyd.

— Finom kis eset! — jegyezte meg örvendezve Woolby.

A rendőrfőnök folytatta:

En megígértém Mr. Langnak, hogy utána nézek a dolognak, de igazán nem tudom, hogy hogy váltsam be ígéreteimet. Mr. Lang különben maga volt az, aki felvetette azt az ideát, hogy adjuk önnek át az ügyet. Már sok jót hallott ön felől. Pénz természetesen nem játszik szerepet.

Woolby kijelentette, hogy vállalja a dolgot. Már délben beállított Mr. Langhoz. A fiatal ember tárt karokkal fogadta, rögtön beinvitálta a lunch-höz, megrendelt két pár cipőt és nagyon kérte segítségét. — Adhatna nekem egy képet a feleségéről? — kérdezte a suszter. — Mr. Lang nem tudott adni, a felesége — mondotta — nem szeretne a fotografiákat. Feleségének egy fantasztikus képét azonban később mégis előkerítette. — Ön tehát kezemre fog járni? — kérdezte Mr. Lang. — Bizza rám — felelte Woolby — az eset tettszik nekem, én önnek megszerzem az asszonyt.

Azután megmutatta a levelet, melyet az asszony írt és a boríték után tudakozódott. — Itt van — mondotta Mr. Lang. Ön a postabélyeget keresi, a levelet azonban egy vörössapkás fiatal ember hozta. Sajnos, nem állíthatom meg, annyira el voltam mélyedve a levél olvasásába, közbe pedig eltűnt.

Woolby megnézte a levelet, jóformán tanulmányozta, majd megkérdezte Mr. Langot, hogy holnap reggel meg látogathatja-e, mielőtt az irodába megy.

— Rendelkezzék velem? — felelte Mr. Lang. — Önnek azonban a lakást ép úgy rendben kell tartania, mint megszokta, — mondotta az amatőrdetek-

Választási értekezlet. Dr. *Kovács* László városunk polgármestere f. hó 11-ére bizalmas értekezletre hívta össze a városi megyebizottsági tagokat, hogy a júliusi megyei bizottsági közgyűlésen megválasztandó főtisztviselői jelölés, illetve egyértelmű szavazás kérdésében egyhangú megállapodásra jussanak. Ugy értesülünk, hogy ez sikerült is és a rimaszombati megyebizottsági tagok együtt fognak voksolni.

Gyermeknap Dobsinán. A minden szép és nemesért lelkesedő dobsinaiak április hó 30-án tombolával egybekötött műkedvelői előadás jövedelmével gyarapították az Országos Gyermekvédő Liga kasszáját. A sikerből főreisz jutott ki *Sárkány* Kálmárnak és özv. *Lány* Gusztávné nemesszívú urnőknek, kiknek nagyban segítettek a jótékony célt szolgálni: *Hudokló* Istvánné, *Fejér* Malvinka, *Nemes* Ella, *Gömöry* Anna, *Szikora* Zsuzsika, *Schevirán* Irma, *Benkő* Mici, *Ulrich* Elza, *Schevirán* Ilus, *Dinda* Ilma és *Paucér* Bella. A szép hölgygárda mellé sorakozott azután az ügyes fiatalok egész hada.

24 éves tanítói pályája jutalma.* Mondják: „minden szabály alul van kivétel, s a kivétel erősíti a szabályt,” csak a tanítói pályája nyugszik kivétel nélküli szabályokon. — Vármegyénk Rsz. nevű községében R. I. nevű tanító, miután más helyen már 8 évet eltöltött, 16 év óta odaadással s ernyedetlen szorgalommal munkálkodott a haza reményeinek nevelésén. Hazaszeretettől lángoló szíve megértte ez igazságot: „Nyelvében él a nemzet”, s minden igyekezetét arra fordította, hogy a tótajku gyermekekkel ne csak megkedveltesse, hanem el is sajátítsa édes honunk nyelvét, mi teljesen sikerült is olyannyira, hogy a keze alul kikerült ifjú nemzedék kitöztalanul beszél magyarul. Buzgalmát, rátermettségét elismerték előjárói, méltányolta a vármegye, midőn ismételt anyagi jutalomban részesíté, mi által elismerte, hogy a nevezett tanító hivatásának magaslatán áll, a törvény követelményeinek hajszálnyi pontossággal megfelelt. Azonban hasztalan az előjárók elismerése, a község lakosainak hozzávaló ragaszkodása, a tanítónak mennie, kell mert nagy a büne! Talán hazaárulás? állásának meg nem felelő magaviselet: avagy kötelességmulasztás? Dehogy! hisz éppen a magyarosítás terén való buzgalma lőn ismételt megjutalmazva; példás magaviselete miatt ragaszkodik hozzá a nép; kora reggeltől késő estig forgódnak kedvencei, a gyermekek között nevelve, oktatta őket. Mi hát az a nagy büne? Nincs meg a megkívántató oklevele. Nem a papír, de az egyén tanít, sok évi tapasztalatom bizonyít e mellett, mert alkalmam volt meggyőződni, hogy sok oklevéllel díszkedő egyén mint pedagógus alig volt sorozható a középszerű ténykedők közé. — A gonoszok halálbüntetését sokszor megváltoztatja a kegyelem életfogytig tartó büntetésre, mi által mintegy visszakapja életét abban a reményben, hogy megjavulva s magát a további kegyelemre méltóvá téve a társadalomnak még hasznos tagja legyen. Ez esetben 24 évi fáradságtalan munka, kötelességtudás, lelkiismeretesség ítélteket halálra, még pedig éhhalálra, midőn a nevezett tanító hitvesével s hat serdületlen gyermekével a nyomor karjaiba taszították s az éhhalál molochjának teláldoztatik. — Távol áll tőlem, hogy a szentesített törvények ellen lázadjak, csak az anomoliára akarom az illetékes körök figyelmét felhívni; hassanak oda, miszerint honi nyelvünk apostolainak száma ne apasztassék s az igaz érdem, ha nem is fényes existenciát, de legalább száraz kenyeret kapjon s így nem egy, de több élet az éhhaláltól megmenekedjék.

A Halley féle üstökösről. Most, hogy az üstökös földünkhez közeledik, nem lesz érdektelen róla néhány adatot megismerni. A messzelátó (távész) felalálása óta negyedszer jön közelünkbe. Halley, Newton barátja számította ki az 1682-ben megjelent üstökös pályáját és kimutatta, hogy körülbelül 75 éves időközökben megjelent az évkönyvek följegyzései szerint. Együtt azt is megjósolta, hogy 1759-ben újra meg fog jelenni. Ezért nevezik ezt az üstököszt: Halley üstökösének. 1910. május 19-én reggel 3 órakor vonul el a nap

* Mi is úgy tudjuk, s igazat is adunk a beküldőknek: hogy csakugyan minden szabály alul van kivétel, s hogy ha valakit képesítés nélkül is a törvény hivatalban talál, az omé ki nem mozdítható. A jelen eset különösen alkalmas a felajánlásra, mert köztudomás szerint is egy kipróbált jó hazafias szellemű néptanítóknak és családjaiknak léteexistenciájáról van szó. Ajánljuk tehát e sorokban foglalt kérdést a magasabb körök figyelmébe.

tív — én nyolcz óra felé jövök. Ön még az ágyban lesz és én épp úgy jövök be a lakásba, mint az a vörössapkás fiatal ember.

Mr. Lang megölelte protektorát és körülzártta vele a szobát.

— Visszakapom édes kis feleségem, óh, én tudtam, hogy ön segíteni fog rajtam. Ön a vörössapkás fiatal emberre fogja minden figyelmét irányítani, ön meg fogja találni és elragadja tőle a titkát.

Woolby lecsitította egy kissé a fiatal ember lelkesedését, egy pár javítást is elvitt magával és ajánlotta magát.

— Ön a feleségét még ma megölelheti — mondotta bucsuzáskor — nyomon vagyok.

Mr. Lang hangosan és örvendezve felkaczagott és mikor a suszter elment, még hangosabban és örvendezve kacagott.

Hat óra felé Mr. Lang hazajött. A rendőrfőnököt és Woolbyt a lakásán találta. Mindketten szívélyesen üdvözölték és a rendőrfőnök elkezdte:

— Ez a derék férfi megtalálta a nyomot, a rejtély meg van oldva, gratulálok.

Mr. Lang nem talált szavakat. Gratuláció? Rejtély?

— Hát megtalálta a feleségemet?

— A másik szobában vár önre. Menjen csak be, nem akarjuk zavarni a gyengéd pillanatban.

A fiatal ember először kacagott, aztán hirtelen elhalványodott és reszketni kezdett.

— Ön azt mondja, hogy a feleségem bent van!

— Győződjék meg csak maga!

A másik szobában csinos, fiatal hölgy ült. Mikor Lang belépett, nyakába borult és megcsókolta:

— Ó, édes kicsi férjem, most örökre tied vagyok. Te megtartottad esküdöt.

Mr. Lang igen nyugodt volt, az ajtót bezárta, de

korongja előtt s pár órával később csóvján átmehetünk, ha az hosszabb 24 millió kilométernél. Az üstökösök pályáját kiszámítani nem olyan könnyű dolog, mert számot kell vetni azokkal a háborgásokkal is, a melyek a nagyobb bolygók vonzása folytán késleltetik az üstökös utját, így különösen Jupiter és Saturnus gyakorolnak tömegükkel nagy befolyást az ilyen égi vándorokra. De mindegyik — földünk is — megzavarhatja az üstökös pályáját, ha vele találkozik. Az ilyen találkozások azonban eddigi tapasztalatok szerint az üstökösnek ártottak, mert például a Biela-féle üstökös 1846-ben ilyen okok miatt kettészakadt és csóvján a föld 1872. november 27-ikén áthaladván, gyönyörű csillaghullás támadt s azóta ez az üstökös eltűnt, de törmelékain minden november végén áthaladunk. — Ugyancsak átment földünk az 1861-iki üstökös csóvján is, úgy, hogy nem is tudtuk róla akkor semmit, csak későbbi számításokból derült ki a dolog. — Semmi okunk sincs tehát rá, hogy a mostani találkozástól remegjünk és azoknak a szenzióhajhász lapoknak fölüljünk, a melyek a nép babonás legvége érinti földünket, tehát legfőbb érdekes tanulmányokat tehetnek csillagászaink. Ha a világ végének beállítását tűz által emlegetik is a vallásos jóslatok, azok idejét nem mondanak semmit és az üstökös eddigi tapasztalatok szerint nem elegendő arra, hogy ilyen katasztrófákat okozhas-on. Sőt az üstökös szokott elpusztulni, ha közel jön. A Halley-féle üstökös egyebek közt azért is érdekes, mert lehetséges, hogy ez volt az evangéliumban említett betlehemi csillag, Jézus születésekor. Ugyanis jelenlegi időszámításunk néhány évvel hibás, Krisztus előbb született, mint 1910. évvel ezelőtt, a Halley-féle üstökös pedig akkortájt jelent meg. Arra is van példa, hogy az üstökös emberek előtt haladt pl. Kr. e. 344-ben Timoleon hajóhada előtt Szicília felé.

A nép azért úgy van ez égi testtel mint a gyermek az ördög- és boszorkánylátással, hogy látják a sötét szoba szögletén, pedig nincsen ott. A Halley üstökös ugyan helyén van, mert a csillagászok számításaikban nem esalódnak, de még oly homályos, hogy csak erős távcsővel látható. Mégis akadtak már akik pusztán szemmel is látták, illetve csak látni vélték: azonban mi egy megbízható társaságtól, — kik a f. hó 13-iki virradót az akasztóhegyen töltötték, — hallottuk, hogy bizony a legerősebb képzelődéssel sem tudták a vésztyjőslő üstökös felfedezni. — Nincs tehát mitől rettegnünk, mert az úgy látszik szigorú inkognitióban fog képzeltet meghaladó távolságban földünk mellett elutni. Nem lesz tehát sem összeütközés, sem kolera, sem marha vész, sem rossz termés.

Hirtelen halál. *Mészáros* Benjámín rimakövi szódavíz gyáros folyó hó 5-én este Nógrádmegyéből hazajött s nyugalomra tért, reggel az életerős, egészséges embert ágyában halva találták. A hirtelen haláleset gyanus lévén, folyó hó 7-én a hullán törvényszéki boncolást végeztek, a melynek eredménye szerint *Mészáros* Benjámín szívszélhűdésben halt meg.

A Royal Bioszkop utolsó hete. Ugy hirdették, hogy utolsó hetén van itt a mozzóténykép színház. Programja állandóan változatos, képei tiszták és állandóan sokan látogatják a jobbrafordult idő mellett.

Vig élet Nyustján. A nemrég megalakult nyustyai pörköltkedvelő társaság oly vig életet honosított meg Nyustján, hogy télen is meg nyáron is gyakran mulatnak a ma-holnap városzámba menő e forgalmas helyen. A nyári idényt azzal nyitja meg a vig társaság, hogy f. hó 16-án a szerelem-völgyében pörköltütéssel kapcsolatban táncmulatságot rendez. A mulatságra városunkból is többen készülnek. — Kezdeté d. u. 3 órakor.

Faiskolát kezelő tanítók figyelmébe. A „Magyar Földhítelintézet” a községi faiskolákat kezelő néptanítók, valamint népiskolákban gyümölcsfatermesztést tanító községi kertészek megjutalmazására kitűzött 21 jutalomdíjra és pedig: 1 drb 600 koronás, 2 drb 400 koronás, 18 drb 200 koronás díjra pályázatot hirdetett. A pályázati kérvények május hó 18-ig a vármegye kir. tanfelügyelőjéhez terjesztendők be.

Gyanus haláleset. Ifj. *Lassan* Márton kisrőcei lakos gyanus körülmények között f. hó 11-én hirtelen elhunyt. Hullaboncolása f. hó 12-én ejtetett meg *Dessceffy* Árpád nagyrőcei kir. járásbíró, dr. *Linberger* Albert és dr. *Weisz* Géza körorvos közreműködése mellett.

az a viharos ujjongás, a mit a rendőrfőnök vár, elmaradt.

— Itt valami rejtély van! — mondta a policzista.

— Ugy van! — vélekedett Woolby — de én lepleztem. Vigyázzon jól! Ennek a Mr. Langnak sohasem volt felesége, aglegény s úgy él, mint hal a vízben. A feleségét azért kerestette most, mert egy fiatal leánynak tett ígéreteit nem akarta betartani. Megígérte neki a házasságot, de megbánta elhamarkodását, miután szívének hölgye nem rendelkezik sok hozomány felett. A főnöke leányát ajánlotta neki, ez a partie tetszett neki, mert az ifjú becsvágyó. Arról volt tehát szó, hogy kedvesét lerázza. Megvallotta neki, hogy házas s ezzel minden remény füstbe ment. Hogy még inkább elhiggye, a rendőrséget hívta segítségül, s hogy a leány egész biztosan megtudja, az én intervenciómat kérte ki. Én a leányt értesítettem a szélhámososságról és most ketten odabent vannak és bizonyára rendbe hozzák az ügyet. Ó most házassági ígéretét megtartja, különben skandalum, hatóság félrevezetése lesz és a többi.

A rendőrfőnök kezét nyújtott Woolbynak.

— Nagyszerű, ön csodálatos ember, ha egészen a mi hivatásunknak szentelné magát, sokra vihetné. De hogy tudta meg, hogy Lang nőten!

— Igen egyszerűen. Először megismertem, hogy a levelet ő maga írta, még pedig bal kézzel. Azután lakásába jöttem és észlelteim beigazolódottak. Pénztárczája szabadon, az éjjeli szekrényen feküdt, az az aglegény tipikus szokása. Aki egyszer házas, az elteszi a pénztárczáját és nem heverteti szabadon minden felé.

— Nagyszerű megfigyelések! — mondotta a rendőrfőnök, — de hogy találta meg a hölgyet, hogyan tudta meg a történeteket, honnan ismerte a nevét?

— Az is igen egyszerű volt, Mr. Lang kedvese az én — lányom.

Nagy tüzvész Gömörhároson. Folyó hó 11-én d. e. 11 órakor *Rákoshánya* telepének kürtje vészjeleket adva, végig zugott vidékünkön, figyelmeztetve a nagy veszélyre, mely a közeli Gömörháros községet a nagy szélben teljes elpusztítással fenyegette.

A község felett ide-oda kóválygó fekete füstfelhők messziről is sejteni engedték a veszélyt, mely e törekvő kisközséget fenyegette. Eddig ismeretlen okból kigyúlt a község délkeleti részén egy csűr s mire a Rákoshánya telepi kürt vészhangja jelezte a vészt, már akkor a község egy egész házsora lángokban állott, s a nagy szélben mentésről szó sem lehetett. Tetézte a bajt az a körülmény, hogy e kis község lakosai nagyrészt bányászok s nem lévén otthon, mire haza jöhettek, már mindenük odaégett. A tűz áldozata lett 14 lakóház összes melléképületeivel együtt. Beégett egy tehén és több apró jószág is.

Valahányszor egy-egy ilyen tüzvész végig vonul, elgondolkozunk, hogy pusztul el keserves munkával megszerzett vagyonunk, föl-föl sóhajtunk: „Tüzrendszet jöjjön el a te országod.” és az csak késik. Akkor talán nem jutnánk olyan kellemetlen helyzetbe, mint a milyenbe e sorok írója jutott, hogy a gömörhárosi tüzvészhez szállított teeskendőt, — rozogásága miatt — az országot közepén kellett hagynia.

Jelenthetem különben, hogy a ratkói járás főszolgabírája a tűzrendszet ügyét járásában hatalmas lépéssel vitte előre, elrendelve a köteles tűzoltóságok szervezését.

Tűzoltói szakelőadások tartására e sorok írója lett felkérve; melyek czélfja: a tűzoltóságok leendő vezetőit kioktatni a szakszerű teendőkre. Első ilyen előadás f. hó 8-án Újvásár községben volt, melyen az újvásári és hrussói körjegyzőségek összes községeinek kiküldöttjei vettek részt számszerint 62-en.

F. hó 22-én d. u. 2 órakor pedig Ratkó nagyközségben fogom a tűzoltói szakelőadást megtartani, melyre Ratkó, Szürk és Rónapatak körjegyzőségeinek községeiből vannak a leendő tűzoltóságok vezetői berendelve.

Tekintve ez ügy fontosságát, e helyütt is van szerencsém a ratkói főszolgabírói járás községeinek tudomására hozni, hogy a tűzrendszeti ügyből kitályólag akár a tűzoltóságok szervezésénél, akár szakszerű begyakorlásánál szívesen szolgálók utbaigazítással a hozzá fordulóknak. — Ratkó, 1910. május 12.

Danis János.

A magyar orvosok és természetvizsgálók f. évi augusztus hó 21—24-ig Miskolcra a ref. főgimnázium dísztermében tartják meg *Andrássy* Gyula gróf elnöklésével XXXV-ik vándorgyűlésüket. A vándorgyűlésre Miskolc város nagy vendégszeretettel készül s a gyűlés ideje alatt több kirándulást is fognak rendezni. A előkészületek már nagyban folynak s mult héten a választmány tartott ülést Miskolcra, a hol elhatározták többek között azt is, hogy kiváló orvosok és természetudósok kiténtetésére szolgáló s a *Chyzer* Kornél eméket megőrző arany-érem-alapítványt is létesítsenek. Ennek az alapítványnak gyarapításához *Andrássy* Dénes gróf ezer és *Sulyószky* István kir. tanácsos, uradalmi kormányzó száz korona adománnyal járult hozzá.

Pörül járt zsebmetsző. F. hó 13-án, az országos vásár alkalmával, egy jól öltözött fiatalember, ki *Róna* Gyula erzsébetfalvi illetőségű fényképező segédnek vallotta magát, a vásáros juhász emberek közé vegyült. Egy kis idő múlva az egyik vásáros azt vette észre, hogy 16 koronája eltűnt. A gyanu rögtön a közöttük sürgölődő urfira esett, kit aztán két oldalról és hol érték onnan elő is vették és jól elagyabulálták, a fiatal fotografus erre, mint ő állítja, ijedtében a maga pénzét adta oda, csak hogy meneküljön. A pénz tehát megkerült és a juhászok nem is kereskednek, de a fölvételek végett ide táradt ifjú artista a moziba alkalmas emlékekkel tér haza, vagy innen egyenesen más vásárra utazik jobb szerencsét próbálni.

A diák-abrak. *Kasziper* György és *Fungya* Miklós garamfői lakosok nem annyira beteges hajlamuknak: a kleptomániának, mint inkább fékezhetetlen kíváncsiságuknak lettek áldozatai. Ok legalább ezzel próbálnak védekezni, — de eredménytelenül. A dolog úgy esett, hogy a mult hónap 30-án utjuk a *Suha* Bertalan svábolkai fűszerkereskedő háza előtt vezetett el, éppen akkor, amikor a fűszeres mindenlegénye a házuk előtt álló tuvaroskocsiról egy láda áru leemeléseivel kísérletezett. A láda egy kissé nehéz volt a legénynek, segítségül hívta hát a két garamfői utast és miközben a ládát becipelték a ház folyosójára, azt kérdezte a legénytől *Fungya*, hogy mi lehet a láda tartalma? A fűszeres legény erre azt felelte, hogy atéle pompás csemege: „diák-abrak.” — És úgy történt, hogy *Kasziper* és *Fungya* kíváncsiak lévén a diák-abrakra, utjukat csak a talu végéig folytatták. Itt várták be a csendes éjszakát s úgy éjtél felé betörték az elzárt folyosóba, ahol a diák-abrak honolt. A betörés sikerült is, de a pompás csemege élvezetében roppant csalatkoztak, mert a ládába nem diák-abrak, hanem *Flóra-gyertya* volt. A bűncselekményt a csendőrség derítette ki, *Kasziper* és *Fungya* pedig most szomorúan vezekelnek kíváncsiságukért.

Az áruló bórszag. Rettenetes büz terjengett a *Lisz* Károly koháryházi lakos portája körül a mult hó vége felé. — Kutatták, keresték a penetrám büz okát és hosszas fáradság után meg is találták: — egy tehénbőr, tehéncsont és annak koponyája volt elásva egy alig 1/4-ed méter gödörbe, amely nem lévén eléggé eltörlődve — a rothadás illatával töltötte be a levegőt. — A gyanúsított *Lisz* Károly később bevallotta, hogy az elvesztettnek hitt tehénét ő lopta ki a *Sulaj* József istállójából és annak husát *Lisz* Jánossal és *Szies* Károlynéval együtt fogyasztották el. F. hó 4-én bekisérték a helybeli kir. ügyészség fogházába.

Megvadult lovak. F. hó 13-án az országos vásár alkalmával, egy lókereskedő két tizes vérű paripát fogott egy kucsir elé és azon nyargalászt régi szokás szerint a város utcáin. A Tompa-térre érve, a lovak megvadultak és egy ottan ácsorgó tamástalái terhes kocsinak rohantak. A terhes kocsi fogott két parát úgy szoritották oldalra, hogy a nagy erő nyomása alatt rúd-jokat töben törték ketté; ez volt a szerencsésük, mert

ha derékon törtek a rúd, az vagy az egyik vagy a másik oldalába turódott volna. A ragadó kocsi sem maradt azonban épen, mert ennek is ketté tört a rúdja és a járdá kövezetén akadt fel, hol a kocsin ülők — a kocsi kivéte — megjedve ugráltak le arról. Szerencse, hogy a kocsi nem ugrott le és nem eresztette el a gyeplőt, mert ki tudja, mi történt volna a megvadult lovakal. Hirtelen nagy tömeg vette körül a katasztrófa helyét, s tehetetlenül és tudatlanul tanácskozott egy ideig, hogy mit tegyen, míg végre a kocsi rájuk szólt, hogy fogják ki a lovakat.

Hűtlen cseléd. *Szójár* Etel 16 éves cselédleány f. hó 9-én gazdájától: *Klein* Márton feleli lakostól különféle tárgyakat, u. m.: órát, láncot, ruhanevelőket lopott és megszökött, azonban a csendőrség f. hó 12-én elfogta és bekisérte a helybeli kir. ügyészséghez a lopott tárgyakkal együtt.

Elhalasztott tárgyalás. F. hó 6-ikán kellett volna itélkezni a helybeli kir. törvényszéknek *Horváth* Barna guszonai cigány felett, ki *Horváth* Józsefet egy fejszével mult év végén úgy térden vágta, hogy a szerencsétlen ember a sérelem következtében f. évi márczius hónapban meghalt. A védő előterjesztésére a bíróság *Cseh* István elnöklésével dr. *Mészáros* István kir. ügyész hozzájárulásával elhatározta, hogy az igazságügyi orvosi tanács véleményét kéri ki arra nézve, hogy a halál és a fejszeapás oki összefüggésben vannak-e.

Részvénytöke felemelés. A régi jóhírű *putnoki takarékpénztár* vezetősége elhatározta, hogy az alapítókét 200000 koronáról 600000 koronára emeli fel. Elővételi jogot f. hó 15-ikéig lehet gyakorolni a részvényesnek. Az alapítóke felemelés ügyében június hó 15-én rendkívüli közgyűlés lesz *Putnokon*.

Rabló oláhczigányok. Nap nap után halljuk az oláhczigányok garázdálkodásait és a hatóság, csendőrség ébersége, a rajtavesztett bűnnek legerélyesebb megtorlása sem képes gátat vetni rablási vágyuknak. Legutóbb balogiványi községben szerepeltek. Apr. 21-én éjjel *Fejes* István istállójából két darab pejlovat 1000 kor. értékben, *Nagy* Miklós istállójából 1100 kor. értékben szintén két darab pej lovat hajtottak el a kóbor czigányok. Hosszas hajszá után a csendőrségnek sikerült a tetteseket: *Kolompár* Tóni, Mari, Teréz és *Jóni* Kálmán személyében elfogni, akiknél mind a négy pej lovat megtalálták és valamennyit bekisérték a helybeli kir. ügyészség fogházába.

Ruházati cikkek stb. szállítása. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur a m. kir. állami lötenyészintézetek katonai osztályai részére szükséges egyenruházati cikkek, löszerelevények és hámok, valamint ágyneműek szállítására pályázatot hirdet. Az ajánlatok f. évi május hó 25-ig a földmívelésügyi miniszterium házi pénztárához nyújthatók be.

Vesztett kutya. Folyó hó 4-én Rimakokován egy vesztett kutya megmart 3 gyermeket és 1 asszonyt; a megmart gyermekeket és asszonyt felszállították a Pasteur-intézetbe. A vesztett kutyát agyonlőtték.

Nyilvános nyugtázás. A jánosii önkéntes tűzoltó-testület április hó 30-án tartott jótékonyczélú táncestélye alkalmával telűlitzettek: *Molnár* József 3 kor., *Turóczi* Miklós, *Ruszkay* Gyula, *Turóczi* István, *Danics* Lajos 2—2 kor., *Gagyí* József, *Kiss* Ferencz, *Michalek* László, *Lovesányi* Béla és *Becske* Bálint 1—1 kor. Fogadják mindannyian az egyesület hálás köszönetét.

Nyilvános nyugtázás. A koháryházi Mikszáth-ünnepély egy erkölcsi mint anyagi tekintetben teljesen méltó volt a nagynevű író bokros érdemeihez. Összes bevétel 487 koronát tett ki. Személyjegyekből befolyt: 110 korona. Családjegyekből: 70 korona. Adományokból, jegymegváltásból és felűlitzésekből: 307 kor. Ezen jövedelemből „Tanítók Házára” 400 kor. jutott. Adományokkal hozzájárultak: *Coburg* Fülöp herczeg ö kir. fensége 20, *Garamvölgyi* Takarékpénztár 10, *Breznóbánya* város 5, *Garami* fogyasztási egylet 5 koronával. Jegyeiket megváltották: *Dr. Hozáczy* Ferencz 20, *Szontagh* Andor és *Braun* László 10—10, *Okolicsányi* Lajos, *Kolbenheyer* Gyula, *Deutsch* Adolf, *Pogány* István és *Ludvig* Mária 5—5, *Bradofka* Károly 4, *Bárczy* László 3, *Lányi* Aladár, *Ilykovic* Jenő, *Komora* János és *Antalik* József 2—2 koronával. Felűlitzettek: *Kubinyi* Géza földbirtokos, a kerület képviselőjelöltje 100, *Dollák* Rezső 12, *Eisenhut* Pál 6, *Schreder* Gyula, *Szontagh* László, özv. *Kiszely* Istvánné, *Schreiber* Lipót 5—5, *Krajcsi* Bertalan, *Handzó* Pál, *Borbás* György, *Oberhauser* Ármán, *Kajaba* Árpádné, özv. *Ertl* Heribertné, *Reiszfeld* Ernő és *Brandeis* Alajos 3—3 kor., *Tomory* Géza, *Miklóska* Kálmán és nővere, *Lux* János, *Pohly* Antal, *Scherez* Elemér és *Müller* Lajos 2—2 kor., *Schönbeck* Károly, *Lucsánszky* István, *Gömöri* Arnold, *Tamás* Gyula, *Gallott* Miksa, *Káhlé* Frigyesné, *Golda* József, *Lövy* Gyula, özv. *Simonics* Jánosné, *Schablik* Gusztáv, *Mlinarovic* Emilia, *Lázár* Gábor és *Jókövy* János 1—1 koronával. Kegyes adományokért, jegymegváltásokért és felűlitzéseikért a nemes szívű adakozók fogadják e helyről is a rendezőség leghálásabb köszönetét.

PÁSZTORY os. és kir. udvari szállító virágkereskedése Budapest, VIII., Rákóczy-út 3. — Képes árjegyzőket kívánatra díjtalanul küld.

Szerkesztői üzenetek.

H. I. Mái. Vártuk, de nem jött, — a mulasztás tehát nem bűnünket terhel.

M. A. Gömörháros. Köszönetet mondunk. Mindig szívesen látjuk.

Árverési hirdetemény.

155. sz. — Az érdekeltek megbízása s a rimaszombati kir. járásbíróság 1910. O. 122/12. számú végzése folytán a néhai **Rischányi Gyula hagyatéka**hoz tartozó ingatlanok **1910. évi május hó 27-én** délelőtt 10 órakor Rimaszombatban, Koháry-u. 20. szám alatt levő hivatalos helyiségben megtartandó magán árverésen eladatnak a következő feltételek mellett:

1. A rimaszombati 1103. számú tjkvben A. 1. sor, 2728. a/3. hrzszám alatt felvett ingatlan és felépítményeknek (Hunyadi-vendégló a házhoz kötött italmérsi joggal) kikiáltási ára harmincznégyezer (34000) korona.

2. A rimaszombati 1381. sz. tjkvben A. 1. sor, 420. hrzszám alatt felvett belsősegnek, telépítményeknek (Kossuth utca 7. szám alatt), jelenleg *Tóth* Gusztáv pék bérletében levő ház) kikiáltási ára tizennégyezer (14000) korona.

3. Az ingatlanok a kiténtetett kikiáltási áron alul nem fognak eladni.

4. Bánatpénzül a kikiáltási ár 10% a vagyis háromezernégyszáz (3400) illetve egyezernégyszáz (1400) korona teendő le.

5. A vételár az árverés napjától számítandó 15 nap alatt a bánatpénz különbeni elvesztése terhe alatt kezimehek készpénzben s kamat nélkül kifizetendő.

6. Az adás-vételi szerződés csak a vételár teljes kiegyenlítése után fog a vevővel megkötötni.

7. Ha az árverési vételár a végrendeleti végrehajtó által megfelelően nem találatnék, jogában lesz ennek az ingatlan újabb árverés alá bocsátani.

Rimaszombat, 1910. május hó 11-én.

Medveczky Sándor. kir. közjegyző.

Kárpitos, paplanos munkák

legolcsóbb beszerzési forrása
IZSÁK SÁNDORNÁL,
Rimaszombat, Koháry-u. 27.

„Polgári Olvasókör” közelében. 19—

Ugyanitt egy tanonc és tanuló lány felvetetik.

Hirdetemény.

1572. sz. — Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Molkner Fáni** végrehajthatóan, **Broczko József** végrehajtást szenvedő elleni 334 kor. törke s járulék iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő, és az 1908. évi XLI. t.-cz. 21. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Rimaszombat városban fekvő s a rimaszombati 74. sztjkvben foglalt A+1. sor 266., 268. hrz. btelek, 8. összeírási számú ház és kert ingatlanból B. 16. alatt bevezetett **Broczko József** 1/2 jutalékára 894 korona 20 fillér:

ugyanannak a rimaszombati 493. számú tjkvben foglalt A+2. sor 2321/b hrz. szilvás ingatlanból B. 6. alatti 1/4 rész jutalékára 20 kor. 90 fillér;

ugyanannak a rimaszombati 494. sztjkvben foglalt A+3. sor 1461. 2—2. hrz. kert (a Mező-utcában) ingatlanból B. 8. alatti 1/4 jutalékára 91 kor. 90 fillér ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, s annak megtartására határnapul **1910. június 2-ik napjának délelőtti 10 óráját** a rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségébe (földszint 4. ik ajtó) tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár felénél, az egyéb ingatlanok pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fognak eladni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át, azaz 24 kor. 70 fill., 1 kor. 90 fill. és 90 fill. készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 12. §-ában jelzett és az 1881. november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadéképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1910. márczius 17. napján.

Mészáros, kir. tszéki bíró.

Hirdetemény.

A „Miskolczi Hitelintézet” áru- és terményraktáraiban az ez idei **XVIII. évi gyapjűvásár**

beraktározással egybekötve folyó 1910. évi június hó 16-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál:

A „Miskolczi Hitelintézet” részvénytársaság igazgatósága.

Utánnymaf nem díjaztatik.

Eladó ház.

Rimaszombat, **Kossuth-utca 41. szám** alatti ház, szép udvar és nagy kerttel szabad kézből eladó. — Ertekezhetni lehet a tulajdonos **Andrási László** fényképészszel.

Árlejtési hirdetmény.

A helybeli **kath. olvasó-egylet** a Kmetty-utczában levő helyiségét kiépiteni óhajtván, ennek biztosítása céljából versenytárgyalást hirdet.

A 15000 koronára előirányzott építési tervrajz az egylet helyiségében bármikor megtekinthető. Részletes felvilágosítás pedig **Pitta Lipót** építész-től nyerhető.

A vállalkozni szándékozók felhivatnak, hogy 5% bányapénzzel ellátott ajánlataikat **május hó 22-ének d. e. 10 órájáig** az egylet elnökségénél adják be.

Az elnökség fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül szabadon választhasson.

Rimaszombat, 1910. ápril. 30.

Bencsik Sándor, titkár. **Váry János**, elnök.

RÁBELY KÁROLY

KÖNYVKÖTÉSZETE

RIMASZOMBAT, Kossuth Lajos-u. 5. sz.

Alulírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szíves tudomására, hogy a már hat év óta fennálló és a legjobb hírnek örvendő

könyvkötészetemet

mindentelre legújabb rendszerű gépek, divatos betűk, körzetek, díszítő tárgyak stb.-vel szereltem fel; miért is ajánlom **szolgáltatásomat** bárkinek a könyvkötészet körébe tartozó munkáknak pontos, divatszzerű és szolid kivitelben való elkészítésére.

Felhívom könyvkötészetemre a vidéki jegyző és tanító urak, valamint a **kaszinók, olvasókörök és énekkarok** jóakaratu figyelmét is, kérve pártfogásukat.

Itt említem meg és hívom fel a vidék figyelmét, hogy vármelegünk minden nagyobb helyén **megjelenek országos vásárok alkalmával** a raktáramon levő több mint **ötven különbözőféle kivitelű ima- és énekes könyveimmel**; a melyek a legjutányosabb áron csak nálam szerezhetők meg; — ugyanakkor **bekötni való műveket is átveszek**, miáltal a postai küldés feleslegessé válik.

A nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogását ismételtén kérve, vagyok kiváló tisztelettel

RÁBELY KÁROLY.

Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca 5. sz.

Hirdetmény.

821. sz. — A tornaljai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Klein Vilmos** és esatiakozó társai végrehajthatónak **Elek Beta János** végrehajtást szenvedő elleni 52 kor. tőke követelés és 1287 kor. 14 fillér s járuléki iránti végrehajtási ügyében a tornaljai kir. járásbíróság területén lévő Melléte községben fekvő a mellétei 170. sz. tjkvben A. I. sorszáma 259. hr. 12. öi. sz. s. B. 1—4 alatt Elek Beta János nevén álló ház és kertre az árverést 2288 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1910. évi június hó 6-ik napjának d. e. 10 órakor** Melléte község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul nem fog eladatni.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 228 korona 80 fillért, készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, s a bánatpénzt esetleg a Vhn. 25. §-a értelmében kiegszíteni.

A kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság Tornalján, 1910. április 22-én.

Hubay, kir. aljárásbíró.

Özv. HOLLÓSY JÓZSEFNÉ

legrégibb

temetkező vállalata

Rimaszombatban.

Losonczi-u. 21. sz. a. saját házában.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek szíves tudomására, hogy **butorületemet teljesen felosztattam.**

temetkezési vállalatomat

azonban **kibővítvé** tovább folytatom.

Hosszu időn át szerzett tapasztalatom biztosítékot nyújt minden, a temetkezés elrendezése körül szükségeslendő összes ügyeknek gyors és pontos kivitelére.

Vidéken történő temetések elrendezését ezután is a **legnagyobb készséggel elrendezem.**

Szemfedél, koporsó és sírkoszorúk

s az összes temetkezési kellékekből nagy raktárt tartok.

Teljes tisztelettel: **Özv. Hollósy Józsefné.**

PICK JAKAB

BUTORÁRUHÁZA

Rimaszombat Erzsébet-tér (Hecks mellett)

Hálószoba	Van szereném dusan felszerelt butoraktaramat szíves figyelmébe ajánlani és tisztelettel értesíteni, hogy butoraimban kitűnő minőségű legmodernebb kivitelű háló, ebédlő, szalon és uri szoba berendezések a legnagyobb választékban alkalmi áron kaphatók.	Gyermek-kocsik
Ebédllő		Lányka-szoba
Szalon		Vasbutorok
Uri szoba		Hajlított butorok
Réz háló		Kárpított butorok

TELJES LAKBERENDEZÉSEK

Vidéki szállítások gondosan csomagolva.

Ugyanottan üzletvezetőmmel **Deutsch Géza** kárpitos és díszítő műhelyében minden e szakmába vágó újak és javítások **jól és olcsón** elkészíttetnek.

Szivarka-hüvelyek:

100 darab Kincsem	16 fillér.
100 darab King	20 fillér.
100 darab Kolonör	20 fillér.
100 darab Pique	24 fillér.
100 darab Sorompó	24 fillér.
100 darab Nyil	24 fillér.
100 darab Riz Abadie	34 fillér.
100 darab Aba	34 fillér.
100 darab Fiat	32 fillér.
100 darab Ambre	30 fillér.
100 darab Hygiea	34 fillér.
100 darab Heba	36 fillér.

Kapható: **Ifj. RÁBELY MIKLÓS** papirkereskedésében Rimaszombat.

Kiadó lakás.

Losonczi-utca 45. számú ház

emeleti része, mely hat szoba, konyha kamara s mellékhelyiségekkel bir, azonnal bérebe kiadó.

Ertekezhetni lehet a tulajdonos **Zavadszky Edével** (rimaszombati konzervgyár.) 2—

Hirdetmény.

2076. sz. — Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a tornaljai takarékpénztár végrehajthatónak, Dulovics Emma végrehajtást szenvedő elleni 570 korona tőke s járuléki iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60 t. cz. 144. és következő, és az 1908. évi XLI. t. cz. 21. és következő §-a értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Csiz községben fekvő s a esizi 58. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A+1 sorszám, 8/d hrsz. alatti beltelek és ezen levő 29. összeírási számú Dulovics Emma tulajdonát képező házra 3205 korona, valamint ugyanannak a esizi 409. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt A+1 sor 11/a. 2—3. hrsz. esür ingatlanára 5 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, s annak megtartására határnapul **1910. évi július 12-ik napjának d. e. 10 óráját** Csiz községbe a községi bíró házába tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár telénél, az egyéb ingatlanok pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fognak eladatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 320 korona 50 fillér és 50 fillért készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t. cz. 12. §-ában jelzett és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1910. évi április hó 20-ik napján.

Mészáros István, kir. trvszéki bíró.

A LEGJOBB PADLÓFESTÉK A

FRITZELACK

TARTÓS! ELEGANS!
KIADÓ!

HASZNÁLATBAN A LEGOLCSÓBB!

Tudományos folyóiratokban hygienikus tulajdonságainál fogva elismerőleg felemlítve.

Raktár: **RÓTH GÉZA** Rimaszombat.

Saját termésü

jó egészséges, tisztán kezelt valódi **ALMÁGYI BOR** — új 26, ó 32 és régi pecsenye bor 55 krajezáért kapható pecsételt üvegekben. Üvegre betét 5 krajezár. — Hordószámra fogyasztási adó nélkül hectója 5 forinttal olcsóbb.

Benyó Béla,

10—* szőlőbirtokos bortermelőnél.

Hirdetmény.

999. sz. — A nagyőrcei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Klein Ignác** szatócs, vizesréti lakos végrehajthatónak **Repák Márton** és neje Piljár Boros Zsuzsanna vizesréti lakos végrehajtást szenvedő elleni 620 kor. 58 fillér tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyőrcei kir. járásbíróság) területén lévő Vizesrét község határában fekvő a vizesréti 9. sz. tjkvben felvett 36. 39—43. és 45. sorsz. külső ingatlanból, a B. 26. és B. 15. és 17. sorsz. alatt Repák Márton és a felesége Piljár Boros Zsuzsanna nevén álló illetőségekre 390 koronában:

az 5—30. tkvi 1907. sz. végzéssel az özv. Repák Katona Jánosné, szül. Repák Zsuzsanna javára bekebelezett holtig tartó lakás és haszonélvezett szolgálmanak épségben való tartása mellett a vizesréti 10. sz. tjkvben felvett 23. és 18. hrsz. belsőség, ház, gazdasági épületek és kertből álló, és 3—15. sorsz. alatt egészben Repák Márton nevén álló ingatlanra 348 koronában:

a vizesréti 237. sz. tjkvben felvett A. I. 1. 2—4. sorsz., 24., 21. és 19. hrsz. belsőség, ház, udvar, kert, és kertből álló ingatlanok, a B. 17. és B. 18. sorsz. alatt Repák Márton és a felesége Piljár Boros Zsuzsanna nevén álló részére 350 koronában:

az 530. tkvi 1907. sz. végzéssel az özv. Repák Katona Jánosné szül. Repák Zsuzsanna javára bekebelezett holtig tartó haszonélvezet szolgálmanak épségben tartása mellett a vizesréti 2—52. sz. tjkvben foglalt A. I. 1. sorsz. 21. hrsz. udvar és kertből álló ingatlanok a B. 10. sorsz. alatt Repák Márton, kinek felesége Piljár Boros Zsuzsanna nevén álló illetőségére 65 koronában:

az 1761. tkvi 1904. sz. végzéssel özv. Repák prodni Györgyné, szül. Repák Zsuzsanna javára, és az 567. tkvi 1907. sz. végzéssel özv. Repák Andrásné szül. Repák Zsuzsanna javára bekebelezett özvegyi jogainak épségben való meghagyása mellett a vizesréti 340. sz. tjkvben foglalt A. I. 1. sorsz. 292. hrsz. rétnek a B. 4. és B. 12. sorsz. alatt Repák Márton és a felesége Piljár Boros Zsuzsanna nevén álló illetőségekre 110 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok **1910. évi május hó 25-ik napján d. e. 10 órakor** Vizesrét községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, de a kikiáltási ár 2/3-ad részénél olcsóbban eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 39 kor. 34 kor. 80 fillért, 35 kor. és 6 kor. 50 fill. és 11 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyőrcezen 1910. március hó 14. napján. A nagyőrcei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Gazda, kir. járásbíró.

A Rimaszombati Keresked. és Közgazdasági Bank Részvénytársaság

az **életbiztosítással** kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsőrangú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére. — A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. — Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosíthatja. **15 év elteltével**, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, **vagyis 1000 K-nát kézhez kapja.** — **A mennyiben azonban már az első részlet befizetése után is elhaláloznak az egész 1000 korona haladéktalanul esedékessé válik.** — Ha azonban a díjak befizetését 15 év alatt beszüntetné, **ugy betétjét kamataival bármikor kézhez kaphatja.**

A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillért tesz ki.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

A midőn a nagy közönség figyelmét erre az életrevaló takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyképen jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágat bevezető

Rimaszombati Keresk. és Közgazd. Bank R.-Társ.

14—*